

Hemd van het lijf:
Andrea de Haan

2

Rechter beslist over
telecommast

5

Hoe is de naam
Harlingen ontstaan?

10

Pilot AutoMaatje
verlengd

14

'Moord op een lijk' in Midlum

Wie heeft dat mes gebruikt en is die persoon de moordenaar? Kom vrijdag 3 november of zaterdag 4 november naar dorps huis De Spil in Midlum voor het antwoord op dit raadsel. Dan speelt Toneelgezelschap Midlum op beide avonden vanaf 20.00 uur de komische thriller 'Moord op een lijk'. Een kaartje kost acht euro en dat is voor de entree en koffie/thee met gebak. Info en reserveren: info@toneelmidlum.nl of 0517-412147. (Foto: HC - Joachim de Ruijter)

Komt de Zuiderbrug terug?

Het college van B en W wil laten onderzoeken of de terugkeer van een 'historische' voet-/fietsbrug over de Zuiderhaven haalbaar is. Voor het onderzoek wil het college 50.000 euro beschikbaar stellen.

Burgemeester en wethouders willen de verbinding tussen centrum, Havenkwartier en Willems haven verbeteren met een brug over de Zuiderhaven, ter hoogte van de Zuiderstraat. Tot in de Tweede Wereldoorlog was hier een beweegbare voetgangersbrug. "Zo'n brug versterkt de interactie tussen deze gebieden en de historische binnenstad", aldus B en W in de Program-mabegroting 2024. "Dit verlaagt ook de parkeerdruk in het centrum doordat de parkeerplaatsen in het havengebied beter bereikbaar worden." Het college wil beginnen met een verkenning gevolgd door verdere uitwerking van het idee. "Daarbij kijken we naar haalbaarheid, kosten van het ontwerp en eventuele realisatie, exploitatiekosten en bediening."

Sietse Zoodsma (CDA) vroeg in een commissievergadering waar de wens vandaan komt. Hij vertelde dat het idee in 2014 in het CDA-programma stond, en dat het niet in het 'Akkoord op Hoofdlijnen' staat (het programma voor de huidige raadsperiode). Wethouder Erik de Groot

zei dat het initiatief door verschillende partijen die met erfgoed te maken hebben, is benoemd.

Het plan voor een brug over de Zuiderhaven, ofwel een kopie van de historische Zuiderbrug, is al wat ouder. Een snelle zoekopdracht gaat terug naar een Politiek Café in de Lichtboei in 2008. Toenmalige wethouder Frans Zomers wilde dat er meer buiten het centrum geparkeerd zou worden, en wellicht kon een brug over de Zuiderhaven de looptijd naar het centrum verkorten.

Niet iedereen was enthousiast. "Niet weer een Zuiderbrug", was de kop van een ingezonden stuk van (wijken) Piet de Bruin; een reactie op een verslag van de bijeenkomst in de Lichtboei. De Bruin stelde dat zo'n brug problemen zou veroorzaken: de brug zou de plek van schepen maar ook parkeerplaatsen in beslag nemen. "De gemeente moet een aantal mensen in dienst nemen om de brug te bedienen. Kost allemaal extra geld en de bruine zeilvaart is er vast niet voor", schreef De Bruin. En: "Ik

De Zuiderbrug.

(Foto: collectie Zuiderzeemuseum Enkhuizen)

heb mijn hele leven bij de Zuiderbrug gewoond. (...) In de oorlog hebben wij met z'n allen het wegdek van de brug gesloopt voor de kachel. (...) Wij zijn net zo vlug in de stad door de havenbrug te nemen of de kleine sluis. Trouwens, een brug staat daar helemaal niet in deze tijd."

Een jaar later bracht de Harlinger CDA-fractie het plan nog eens voor het voetlicht en enkele jaren later haakte Oud Harlingen aan, maar het idee kwam niet verder van de grond. Maar in 2013 komt het plan voor een Zuiderbrug weer terug. Karres en Brands landschapsarchitecten uit Hilversum presenteren dan het 'Havenplan Nieuwe Willems haven'. Dit was een overkoepelende visie op de Willems haven, met een aantal plannen en ideeën als een marina voor zeewaardige jachten, een 'kwalarium', een bierbrouwerij en een 'Nova Zembla Experience'. In het havenplan komt de brug over de Zuiderhaven weer aan bod, als verbinding tussen Willems haven en binnenstad, "zodat het wadde gevoel tot diep in de poriën van de stad reikt."

Ook Oud Harlingen komt in 2013 met een plan voor een nieuwe Zuiderbrug, voor verbinding met de Willems haven en 'Een Harlinger Achtje': een kuier rondje in de vorm van een acht rond de Zuiderhaven. Tijdens de Najaarsvergadering presenteert het bestuur van Oud Harlingen schetsen van Peter Vredeveld van Bureau PV.

Tijdens de voorjaarsvergadering van Oud Harlingen in 2014 presenteerden ontwerper Lia Duinker en architect Edske Richard, beiden lid van Oud Harlingen, een plan voor een nieuwe Zuiderbrug: een getijdenbrug op 'dobbers' en een draaiend wegdek voor een doorvaart. Dit plan was gebaseerd op een brug die in de 18e eeuw over de Zuiderhaven lag. Het brugdek rustte toen op kleine bootjes en bewoog mee met eb en vloed.

De gemeenteraad beslist volgende week woensdag over de programmabegroting 2024; dan wordt duidelijk of het onderzoek naar een Zuiderbrug doorgaat. Dit artikel kwam tot stand met hulp van Hinke de Jong.

Wintertijd

In de nacht van zaterdag 28 op zondag 29 oktober gaat de wintertijd in. De klok wordt dan een uur achteruit gezet, waardoor het 's avonds eerder donker wordt.

Herfstfeest in Stadstuin

Stadstuin Harlingen viert de herfst, op zaterdagmiddag 28 oktober van 13.30 tot 16.00 uur. Voor jong en oud zijn er allerlei creatieve activiteiten zoals pompoenen bewerken, schilderen en kleien. De Wolkeamer laat zien hoe je met bloemen en planten verf kunt maken en er wol mee verft. Er zijn soep en drankjes, een gezellig houtvuurtje en er zijn (tuin) boeken te koop. De entree is gratis. Voor sommige activiteiten wordt een kleine (contante) vergoeding gevraagd. Een gezellige herfstactiviteit voor het hele gezin. Voor en door Harlingers.

HMS Journaal

In het Harlingen Mien Stadsje Journaal deze maand onder andere sloop Almenun, open dag REC Omrin, open dag Techniek Tastbaar en extreem laag water. Zie www.czvideoful.nl en via de QR-code.

Omschakelen in het verkeer

Heeft u een auto, e-bike of een scootmobiel? Dan is de cursus 'Omschakelen in het verkeer' mogelijk wat voor u. Donderdag 9 november kunt u in mfc Het Vierkant op een gezellige en interactieve wijze uw verkeerskennis en -inzicht op peil houden of bijspijkeren.

Als het behalen van het rijbewijs al jaren geleden is, is er veel veranderd in het verkeer. Denk aan nieuwe verkeersregels en -borden, autotechnieken, de inrichting van wegen, maar ook uw eigen inzicht. Tijdens de cursus komt in een groep actuele verkeerskennis aan bod maar ook verkeerssituaties en inzichten van de deelnemers.

Doet u mee? De koffie staat klaar, donderdag 9 november van 9:00 tot 12:00 uur in mfc Het Vierkant (Johan van Oldenbarneveltstraat 2). De cursus wordt georganiseerd door gemeente Harlingen, Connexa en Stichting Bevordering Verkeerseducatie. Deelname is gratis. Graag opgeven bij Tim Meindersma via 06-18422832 of tim@connexa.nl.

Wij verkopen uw huis met aandacht.
smedes, thuis in Harlingen.

0515 - 444 588

www.smedesmakelaardij.nl

ook nationale monumenten makelaar

Het hemd van het lijf: Andrea de Haan

We vragen elke week een Harlinger het hemd van het lijf. Boukje Grandke-Visser beantwoordde vorige week de vragen. Zij geeft de pen door aan Andrea de Haan.

Ik ben Andrea de Haan-van Stee, 53 jaar en geboren en getogen in Harlingen. Volgend jaar ben ik 30 jaar getrouwd met Wiep en samen hebben we 2 zoons, Luka van 18 en Floris van 17. En onze labrador Eef, niet te vergeten. Ik heb de Mavo en Meao doorlopen om daarna als secretaresse te gaan werken. Na ruim 20 jaar moest het anders, creatiever. Het werd interieurontwerper. Sinds 2015 ben ik hierin actief en werk ik met veel plezier onder de naam via andrea | interieur & design vanuit ons huis aan de Rozengracht, de voormalige tandartspraktijk Broekhuizen.

Ik ontwerp interieurs voor woningen, kantoren en schepen en heb momenteel leuke opdrachten voor 2 Landal parken op Terschelling. Qua hobby's wandel ik dagelijks met Eef langs de havens, maak graag stedentrips en bezoek regelmatig musea en interieurbeurzen. Sinds vorig jaar mag ik bestuurslid zijn van de Vrienden van het Hannemahuis. Een leuke groep mensen. Op dit moment ben ik aan het tekenen en schilderen in verband met mijn cursus Vooropleiding Kunstacademie. Niet om daar te belanden maar om te ontdekken.

De vraag die Boukje stelt:

Andrea, je hebt ons voor de tweede keer voorzien van interieuradvies; toen we hier kwamen wonen en opnieuw in ons nieuwe huis. Het is weer prachtig geworden. Je praat erg enthousiast over je werk en over Harlingen. Hoe was het om een aantal jaren geleden voor jezelf te beginnen en merk je verschil tussen toen en nu als het gaat om wensen van klanten over de styling van hun woning?

Dankjewel Boukje, voor de pen en voor je vraag. We hebben heel prettig samengewerkt en jullie huizen zijn beide in de basis al heel sfeervol waardoor het ontwerpen bijna vanzelf gaat. De stap om zelfstandig ontwerper te worden was best een lastige. Ik was wel overtuigd van mijn keuze maar dan moet je het nog uitvoeren. Gelukkig liep dat na een rustige start, heel goed. Opeens gaat de mond-tot-mondreclame werken en komen de opdrachten bijna vanzelf. Veel verschil in wensen van de klant merk ik niet echt. Wel is de klant sneller overtuigd van het effect van kleur. Ik help de klant graag 'van het wit af' zodat de woning hen omringt.

Boukje, ik hoop dat jullie met heel veel plezier zullen wonen in jullie prachtige huis in Leeuwarden.

Wat betekent Harlingen voor jou?

Frisse lucht en ruimte. De stad heeft niet alles - ik kan weleens balen van de decentrale ligging - maar heeft genoeg om me er thuis te voelen en niet weg te willen.

Levensmotto.

'Niets is wat het lijkt.' Ik kan nogal naïef geloven wat ik zie, terwijl achter ieder mens en iedere situatie een verhaal zit dat wij niet kennen.

Mooiste plekje in de stad?

De oude Buitenhaven of de oude Binnenhaven? Volgens mij noemen we het ook wel De Kom bij de Sasbrug. Iedere ochtend wandel ik daar en ik blijf het een plaatje vinden.

Waar zou je beter in willen zijn?

Geduld.

Waar stoor je je snel aan?

Traagheid en onrechtvaardigheid.

Welk stempel ontbreekt nog in je paspoort?

Hele exotische wensen in vakanties heb ik niet, maar misschien toch nog eens naar de Nederlandse Antillen.

Ben je een verzamelaar of kun je gemakkelijk weggooien?

Een verzamelaar, met opslagruimte. Geen ideale combinatie.

Volg je de lokale politiek?

Vanaf de zijlijn en ik vind dat de prioriteit meer bij de burger mag liggen. Bijna iedere Harlinger mist hetzelfde en toch lijkt het onderaan de prioriteitenlijst te staan.

Naar welke muziek heb je het laatst geluisterd?

Standaard naar Editors, Sinead O'Connor door de recente docu en het laatste album van Duncan Laurence blijkt erg mooi voor in de auto. Van de nieuwste single van Son Mieux 'Tonight', vooral met bijbehorende clip, ben ik erg onder de indruk.

Met wie zou je graag een paar uur op een terrasje willen zitten?

Met mijn vader had ik dat nog jaren willen doen.

Favoriete sport?

Om te kijken Formule 1. Daar plannen we omheen. Om zelf te doen Aquapower en Yoga.

Voor wie heb je heel veel respect?

Voor veel mensen, maar vooral voor mensen die onevenredig veel leed doormaken en toch de moed vinden om door te gaan.

Wat is de grootste gok die je ooit hebt genomen?

De koop van ons huis. Je weet dat het veel tijd, geld en nog meer tijd gaat kosten.

Welke uitdaging zou je nog een keer willen aangaan?

Ik zou graag zelfstandig op het Wad willen kunnen varen. Daarvoor moet ik eerst nog mijn vaarbewijs 2 halen. Dat zijn 2 uitdagingen.

Grote blunder?

Meerdere, ik noem er 1: Onderweg naar Praag met de auto en er halverwege achter komen dat ik mijn paspoort was vergeten... In die tijd was dat nog noodzakelijk.

Hoe zou je dag eruitzien als je miljonair was?

Oei, ik hoop dat ik mijn tijd zou steken in vrijwilligerswerk en misschien zou ik een bootje hebben om

(Foto: HC - Ubbo Posthuma)

veel tijd op het water door te brengen.

Wat is het beste advies dat je ooit hebt gekregen?

Stick to the plan...

Waar zou de gemeente meer aandacht aan mogen schenken?

Aan ruimte voor creatieve, innovatieve woningen, zoals waterwoningen, circulaire woningen, etc. Het mag hier en daar wel wat moderner en vooruitstrevender.

Bist oek sunig?

Nee. Helaas.

Avondje uit naar?

Leeuwarden, bioscoop, borrelen en eten. Met als favoriete plek vanwege de ambiance: Restaurant Post Plaza.

Mis je iets in Harlingen?

Ja, een fijn strand en een buitenzwembad! Verder mis ik robuuste, lange, uitnodigende houten banken langs de havens en bij het strand. In veel kustplaatsen vind je deze en ik vind dat heel gastvrij naar iedereen die een ijsje wil eten of gewoon in de omgeving wil zijn.

Wat is het ondeugendste dat je vroeger hebt uitgespookt?

Dat weet ik echt niet meer.

Grootste miskoop.

Niet noemenswaardig.

Ik geef de pen door aan:

Bouke Bakker.

En stel de vraag:

Hey Bouke, je bent dan wel geen echte Harlinger, maar wel een oprechte... :-). Regelen is jouw tweede natuur. Je regelt veel: motorritten en tradities voor je vrienden, de pubquiz voor Zeerobben, enz. enz. Wat is jouw mening over de festiviteiten die in Harlingen worden geregeld/georganiseerd. Ben je er blij mee, is het voldoende of mis je iets?

‘Wij staan altijd voor u klaar.’

Désirée Seerden van DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/harlingen of bel **0517 25 10 01** voor een persoonlijk gesprek.

DELA
voor elkaar

**1 op de 5
mensen krijgt
dementie**

Stop dementie. Doneer nu.
alzheimer-nederland.nl

alzheimer
nederland

OVERLIJDEN

Dichtbij bolt een schip de witte zeilen in de wind en vaart uit.

Al snel is het niet meer dan een wit wolkje aan de horizon, waar de zee en de lucht in elkaar overgaan.

En wanneer iemand naast me zegt:

“Kijk, het schip is verdwenen”, weet ik dat er andere ogen zijn die het schip zien verschijnen.

En andere stemmen die zullen juichen: “Daar komt ie”.

En dat is doodgaan.

Op Sardinië hebben wij in liefde losgelaten mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader en opa

Eric Coenen

Tot we elkaar weer ontmoeten- Arrivederci

☆ Amsterdam,
13 november 1957

† Sassari,
14 oktober 2023

Fenneke

Sander en Deska
Azariah

Sebastiaan en Eelkje
Chéyenna
Maraysa

Rozemarijn en Jantje

Ramona en Bernard
Hero
Lenny
Bart

We nemen afscheid van Eric op zaterdag 28 oktober om 14.00 uur in de aula van Crematorium Andringastate, It Aldlân 4 te Marsum.

Na afloop is er gelegenheid de familie te condoleren.

Zij die geen kaart hebben ontvangen, mogen deze advertentie als uitnodiging beschouwen.

Correspondentieadres: familiecoenen2023@gmail.com

Stil en verdrietig zijn wij na het veel te vroege en onverwachte overlijden van onze lieve schoonzoon, zwager en oom

Eric Coenen

Harlingen: Gerrie Schot-Schoonbeek

Maasbracht: Jan-Willem en Marlies Hogeboom

Maasbracht: Sabrina, *Senn en Amber*

Maasbracht: Denise ♥

Maasbracht: Mike
Deventer: Melanie

Harlingen: Lily en Wim Manshande

Leeuwarden: Marjolein en Ivo
Thomas, Silvan, Valerio en Sebastiaan

Utrecht: Valentijn en Imke

Harlingen: Annemiek en Erik Smolders
Nick en Jente
Maud en Pascal

Onze gedachten zijn bij Fenneke en haar gezin.

Begonnen aan je laatste reis

Behouden vaart vriend

Sietse
Edwin
Roland
Dirk

Wij zijn verslagen en ontzettend verdrietig omdat er onverwachts een groot gat is geslagen in onze vriendengroep door het overlijden van onze maat:

Eric Coenen

Jouw motto was:

“Geniet van 't leven en neem 't niet te serieus, je overleeft het toch niet”

Wij moeten verder zonder onze stabiele, nuchtere en wijze “anker” maar wij varen verder met jouw motto altijd in onze gedachten...

Behouden vaart beste vriend...

we zien elkaar weer aan de overkant ♥

Wij willen Fenneke, de kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte wensen met het verlies van jullie lieve man, vader en opa.

Sietse & Hanneke
Edwin & Sandra
Dirk & Wendy
Sjoerd & Astrid
Roland
Reinouw

Met grote verslagenheid heeft ons het nieuws bereikt dat

Eric

man van onze lieve collega Fenneke is overleden.

Ons medeleven gaat uit naar Fenneke, kinderen, kleinkinderen en familie.

Wij wensen jullie veel sterkte bij het verwerken van dit enorme verlies.

Collega's afd. Mast en Meerpaal
De Batting

Met grote verslagenheid bereikte ons het droevige bericht dat plotseling is overleden onze lieve buurman

Eric Coenen

Onze gedachten gaan uit naar Fenneke, Sander, Sebastiaan, Rozemarijn, Ramona, kleinkinderen en verdere naasten.

Namens de burens heel veel sterkte toegewenst met dit verlies.

Fam. Van den Bos
Fam. King
Fam. Toering
Fam. Baas
Fam. De Jong
Fam. Laros
Fam. Veltman

Fam. Fopma
Fam. Jilderts
Fam. Hoekstra
Fam. Nobel
Fam. Broersma
Fam. Westra
Mevr. Punt

Diep geschokt en intens verdrietig. Zo plotseling.

Eric Coenen

Jarenlang stond hij als een rots in de branding achter de bar van “De Robbenplaat” Wij gaan zijn energie, zijn inzet en bovenal zijn humor heel erg missen.

Fenneke, kinderen en kleinkinderen veel sterkte gewenst.

Collega vrijwilligers van
Zeerobbenkantine “De Robbenplaat”

Het bericht dat onze kantine vrijwilliger is overleden heeft ons diep geraakt.

Eric Coenen

Eric zijn afwezigheid laat een grote leegte achter in onze kantine.

Zijn vrolijkheid en vakmanschap zullen voor altijd in onze herinnering blijven voortbestaan. Wij wensen Fenneke, de kinderen en verdere familie heel veel sterkte met dit grote verlies.

Bestuur, vrijwilligers en leden
ZMVV Zeerobben

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze zeer gewaardeerde collega

Eric Coenen

Eric was sinds 1986 bij Chemgas in dienst waar hij alle rangen heeft doorlopen vanaf 1e matroos en in 1999 werd aangesteld als Kapitein Scheepsmanager op de Sturgeon. In zijn carrière heeft hij op diverse van onze schepen gevaren en sinds de oplevering in 2016 was Eric Kapitein Scheepsmanager van de Sundowner.

Eric was een gepassioneerde varensman, in alle omstandigheden kalm en bedachtzaam en daarmee een gewaardeerde collega en steun voor zijn bemanning.

Onze gedachten gaan uit naar Fenneke, Sander en Deska, Sebastiaan en Eelkje, Rozemarijn en Jantje, Ramona en Bernard, kleinkinderen, familie en verdere naasten. Wij wensen hen veel sterkte en kracht in deze moeilijke tijd.

Directie en medewerkers
Chemgas

VAN VEEN
UITVAARTZORG
— sinds 2014 —

*Het hoeft niet anders,
maar het kan wel anders.*

☎ 24 uur per dag bereikbaar

06 - 46 35 16 20

DANKBETUIGING

De moeilijkste vorm van liefhebben,
is afscheid nemen van iemand van wie je houdt

Cor Balt

26 maart 1947 - 5 september 2023

Wij danken jullie voor de vele bloemen, de knuffels, telefoontjes en de vele kaarten en mooie brieven en de bemoedigende woorden.

Wij zullen Cor in de familiekring erg missen, maar zijn blij met de mensen om ons heen.

Nogmaals veel dank,
Annelies, Martine en Anke

Harlingen, oktober 2023

Wij willen iedereen bedanken voor alle hartverwarmende reacties na het overlijden van mijn lieve man, onze lieve Pa en onze trotse Opa

Herman Ponte

Dit is voor ons een grote steun geweest.

Bettie Ponte Beitsma,
kinderen en kleinkinderen

Harlingen, 27 oktober 2023

Sluitingstijd familieberichten
Harlinger Courant

Familieberichten kunnen uiterlijk
donderdag 16.00 uur voor verschijning
worden opgegeven via
familieberichten@harlingercourant.nl
of aan ons kantoor, Kanaalweg 72

Meer familieberichten op pagina 3

Wilco accu's

van bromfiets tot
scheepsaccu

Tevens het adres voor uw
filters, oliën, remmen, uitlaten, waterpompen,
autolakken, etc.

Automaterialen
IJdema

Verkoop auto-onderdelen, accu's en accessoires

Zuiderhaven 31 - 8861 CK Harlingen - tel. 0517 - 41 79 97

FELICITATIE

Wis en waarachtig **Gerard Cats** wut vandaag 80. Anita, Dorus en Jeanette.

Ja mensen feliciteer hem maar, want onze **Opa Kap- per** is 80 jaar. Enrico Angelo Aristo

Een jaartje meer is echt heel fijn dus wensen we u dat er nog vele zullen zijn. Enrico Vera Angelo Aristo en Madelief

Echt waar **Gerard Cats** vandaag 80 jaar. Van harte gefeliciteerd, Fridus en Alice

Lieve Opa, Prachtig 80, Gefeliciteerd! Liefs, Owen & Demelza + Travis en Allison

Zet de rollator maar klaar, **Conny** wordt 50 jaar! Dikke tuut Martin, Hampie en Freddy

Vandaag is **Conny** nog een jonge roos, zondag al een ouwe doos! Kusjes Rienk, Freddy en Klaas

TE KOOP

Voor de liefhebber **4 winterbanden** Merc.B. met alu velgen 195/65 R15. J. Oosting 0517-414892

DIVERSEN

BOOTH BOUTIQUE William Boothstraat 29 Open: di. t/m vr. van 13.30-16.30 uur. Grote collectie, iedere week nieuwe voorraad.

De Inbreng Grote Kerk ophalen goederen dinsdags. Bel 06 50 277 623

SCHULDEN?
www.schuldhulpido.nl

Hulp nodig? St. Seun & Steun! Bel 06 12351389 iedere ma., wo. en vr. tussen 10.00 en 11.00 uur.

11 november SMAKELIJKE DAG in de Haven, Noorderkade 2, vanaf 11 uur. Voor het goede doel: de Voedselbank. Toegang vrij!

De Inbreng Grote Kerk open wo. 9-16 u., za. 9-12 u. Spullen brengen kan dan ook. Industrieweg 4-7 Harlingen.

Wanneer koken een
probleem wordt...

Met pensioen, maar niet stilzitten?
Wij zoeken maaltijdbezorgers!

Heeft u tijd? (1,5 uur per dag) en lijkt het u leuk om bij toerbeurt maaltijden te bezorgen bij senioren in Harlingen? Dan komen wij graag met u in contact!

Soms wordt het mensen te veel om zelf dagelijks een maaltijd op tafel te zetten, en dan kunnen zij terecht bij onze maaltijdservice. Zo verblijdt een team van bezorgers dagelijks ouderen in Harlingen met een vers gekookte warme maaltijd.

Wat wij vragen en bieden:

U bent in bezit van een eigen auto (o.a. onkosten worden vergoed) en u bent eens per 3 weken beschikbaar voor een periode van 7 dagen.

De omvang van een bezorgroute beslaat 10 tot 18 vaste adressen en de bezorging vindt plaats tussen 11.00-12.00 uur.

Heeft u belangstelling voor dit nuttige en dankbare werk, of wilt u nog iets meer weten? Neem dan gerust contact met ons op via onderstaande gegevens:

☎ 0517 490 774 ✉ info@cateringdeseniorie.nl 🌐 www.cateringdeseniorie.nl

📍 Midlumerlaan 53A, 8861JH Harlingen

HC AGENDA

Agendapunten zijn welkom via redactie@harlingercourant.nl.

VRIJDAG 27 OKTOBER

19.30-21.30 Bingo Stationsrestaurant Harlingen (18.45 inloop, 6 kaarten € 9)

19.30 Kaartavond fc Harlingen

MAANDAG 30 OKTOBER

12.30-14.30 Lange lunch, fractievergadering D66, Bildtstraat 24 (contact: ra.naber.d66@harlingen.nl)

19.00-22.00 Openbare vergadering HOOP, 't Heerenlogement

DONDERDAG 2 NOVEMBER

15.00 Raadsvergadering, stadhuis

VRIJDAG 3 NOVEMBER

20.00 Toneelgezelschap Midlum speelt 'Moord op een lijk', dorps huis De Spil Midlum

ZATERDAG 4 NOVEMBER

20.00 Toneelgezelschap Midlum speelt 'Moord op een lijk', dorps huis De Spil Midlum

MAANDAG 6 NOVEMBER

10.30-12.00 Vestdijk lees/luistergroep, boekhandel Van der Velde (deelname 5 euro voor koffie/thee plus)

WOENSDAG 8 NOVEMBER

19.30 Raadsvergadering, stadhuis

DONDERDAG 9 NOVEMBER

14.30 Poëzie-groep, zolder bibliotheek Harlingen

ZATERDAG 11 NOVEMBER

21.00 Bluesnight Midlum met Ruud Weber Band en voorprogramma Los in de Blues, dorps huis De Spil Midlum (zaal open 20.30 uur, kaarten à € 15 bij Bruna Harlingen, indien niet uitverkocht 17,50 aan de zaal)

ZONDAG 12 NOVEMBER

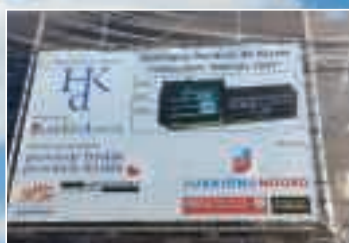
14.30 Dreamland Orchestra, jazz uit de jaren 20 en 30, 't Heerenlogement

15.30 Concert Willem Brons (piano, Haydn, Beethoven, Schubert), Laurentiuskerk Kimswerd

Schildersbedrijf Schakenbos:

- ☑ Dé verfrisser van monumentaal Harlingen & omstreken
- ☑ Modern kleuradvies
- ☑ Supersnelle glasservice, monumentaal isolatieglas
- ☑ Al uw vastgoed onderhoud

like ons op Facebook: facebook.com/schakenbos

Rechter beslist over telecommast bij De Batting

HARLINGEN - Terwijl gemeente Harlingen en vastgoedman Wopke Klaver alweer enkele jaren door één deur kunnen, stonden ze vorige week weer tegenover elkaar in de rechtbank. De gemeente heeft T-Mobile (Odido) een vergunning verleend om achter De Batting en vlakbij enkele 'bouwvlekken' voor woningbouw, een telecommast te plaatsen. Volgens Klaver maakt dit woningbouw op zijn bouwgrond onmogelijk en heeft dat schade tot gevolg.

Klaver was graag in gesprek gegaan met de gemeente en T-mobile, om een alternatieve plek te zoeken voor de telecommast. De projectontwikkelaar en eigenaar van Kimsverda is bereid de mast een plaats bij dit winkelcentrum te geven. "Het standpunt namens het college bleef formeel", aldus de advocaat van Klaver. Een mast bij Kimsverda zou volgens T-mobile niet hetzelfde bereik bieden en de gemeente bracht naar voren dat er geen wetenschappelijk bewijs is voor gezondheidsschade door zendmasten. "Voor en na de zitting heb ik nog geopperd om nog een keer in gesprek te gaan over de locatie Kimsverda," meldt de advocaat, "maar daar werd niet op ingegaan."

"We verschillen fundamenteel van mening", zegt wethouder Erik de Groot. "Het gaat om een maatschappelijk belang tegen een individueel belang. Veel mensen willen geen telecommast in de buurt hebben maar we willen wel 5G. We zetten met een app onze verwarming aan als we naar huis rijden - dat kan niet zon-

der dat soort zendmasten."

"Woningbouw lijkt mij gezien de bijna dagelijkse publicaties hierover ook een algemeen belang", zegt Klaver. "Als de telecommast bij de vier bouwvlekken aan de Pollendam mocht worden geplaatst, dan is het niet verantwoord hier nog woningbouw te realiseren." Klaver erkent dat er geen wetenschappelijk bewijs is voor gezondheidsschade door telecommasten, maar er hangt een zweem van negatieve berichten rond telecommasten. Veel mensen willen niet onder zo'n mast wonen. "Helemaal niet in zorgwoningen", aldus de advocaat van Klaver. "Er is een algemeen gevoel van onbehagen om nabij een telecommast te wonen."

Volgens Klaver kan de plaatsing van de zendmast miljoenen schade tot gevolg hebben, omdat de 'bouwvlekken' bij de Pollendam niet kunnen worden bebouwd. Wethouder De Groot vertelt dat de gemeente een planschadeovereenkomst heeft gesloten met T-Mobile. Mocht er een

Al in 2003 lagen er schetsen voor de bouw van zorgappartementen langs de Pollendam. Volgens Klaver vielen die plannen door toedoen van de gemeente in duigen, en zal de plaatsing van een telecommast verdere plannen torpederen

schadeclaim gehonoreerd worden, dan is niet de gemeente maar T-Mobile verantwoordelijk voor de financiële schade.

In aanloop naar de rechtszaak haalde Klaver een krantenknipsel uit zijn archief, en stuurde dit naar wethouder De Groot; uit een Harlinger Courant van september 2007. In die tijd was De Groot raadslid en fel tegen een destijds voorgenomen plan om een telecommast naast basisschool Het Noorderlicht te plaatsen. "Dat vind ik niet te vergelijken", zegt

De Groot. "Dat was een andere tijd en een andere wereld. Toen hadden we nog geen iPhone."

De Groot merkt op dat de rechter de kwestie kan toetsen. "We wachten de uitspraak af en daarna gaan we gewoon weer met elkaar in gesprek, ook over het artikel 11-gebied." Het artikel 11-gebied ligt tegen Ludinga aan en Klaver wilde hier woningen bouwen, maar kreeg daarvoor geen toestemming. De Groot meldde eerder dat deze uitbreiding niet gewenst is - omdat inbreiding voor

uitbreiding gaat, volgens een uitgangspunt van de provincie Fryslân. "Dat vinden ze nog steeds", aldus De Groot. "En voor de Pollendam eigenlijk ook."

Volgens De Groot kan er van binnen naar buiten gewerkt worden: eerst de Pollendam ontwikkelen en op de langere termijn het artikel 11-gebied. Hier kunnen bijvoorbeeld twee-onder-een-kapwoningen worden gebouwd, die je niet op het Spaansenterrein zult vinden. Daarnaast moet dertig procent uit sociale huurwoningen bestaan, en het liefst in handen van de Bouwvereniging, aldus de wethouder. Volgens Klaver heeft het geen zin om hierover te overleggen als er een telecommast wordt geplaatst. Mocht hij de rechtszaak over de telecommast verliezen, dan gaat hij in beroep bij de Raad van State. Hij overweegt onderzoek te laten uitvoeren om aan te tonen dat een paar honderd meter dichterbij of verder weg niet uitmaakt voor een telecommast.

Crowdfunding voor korpsschip Harlinger zeekadetten

HC-fotograaf Joachim de Ruijter maakte deze foto in 2001 vanuit de SAR-heli toen de Sittard een sloep naar Hull begeleidde. (Foto: HC - Joachim de Ruijter)

Voormalig mijnneviger Hr. Ms. Sittard (M830), het schip van de Harlinger zeekadetten, is één van de laatste van zijn soort, de Dokkumerklasse, en heeft een serieuze onderhoudsbeurt nodig. Via het GoFundMe-platform is Cindy Postma een inzamelingsactie gestart om grote delen van de houten romp van het schip te vervangen.

De Sittard is in 1956 gebouwd en is in de naoorlogse periode actief geweest om de Nederlandse kustwateren veilig te maken door mijnen op te ruimen. Het schip heeft tot 1996 dienstgedaan bij de marine en is in 1997 geschonken aan Zeekadetkorps Harlingen, waar het sindsdien fungeert als korpsschip.

Naast trouwe dienst bij de marine en het korps heeft de Sittard in 2017 een hoofdrol gespeeld in de oscarwinnende Hollywoodfilm Dun-

kirk. Grote delem van de houten romp van het schip moeten vervangen worden. Dit kan met teak en eikenhout. "Om de kosten hiervan te kunnen dragen," meldt de campagne, "vragen we u om een bijdrage zodat de geschiedenis en legende van dit schip voor de volgende generatie levend gehouden kan worden!" Het streefbedrag van de campagne is € 25.000. Doneren kan op [gf.me/v/c/4srp/red-de-sittard](https://www.gofundme.com/v/c/4srp/red-de-sittard) (of ga naar [gofundme.com](https://www.gofundme.com) en zoek naar Sittard).

Romi's lichtpuntje

Bakkie taal

Een vriendin van me was ooit eens te gast bij het taalcafé van Nieuw Zuid. De schat schrijft voor de nieuwsbrief. Haar indruk? De vaste lezer is positief verrast.

Er stond in hoe bijna alle uithoeken van onze planeet vertegenwoordigd worden. Hoe het een wirwar van talen en culturen is, die hun best doen hun weg in ons landje te vinden.

Maar ik zou mezelf niet zijn als ik het een beetje dunnetjes over zou doen, zodat de mensen die niet weten wat er allemaal in dat oude schoolgebouw gebeurt ook wat mee krijgen. Wat het betekent voor de bezoekers kan niet vaak genoeg benoemd worden.

Het is makkelijk te sjanteren over de verschillen tussen mensen, maar de ouwe seunen en de niet-ouwe seunen moeten het toch samen doen. Ook buiten onze gemeentegrenzen staan de meningen, versierd met pek en veren, te snel klaar. Vandaar dit lichtpuntje; de wereld is groter dan dat de Stenen Man kan zien.

Ik zou zeggen, ga eens een praatje maken met die buurman en of buurvrouw. Of bekijk het oude schoolgebouw en zijn verhalen eens met eigen ogen ;-). Bedenk maar, dat als er met handen en voeten gepraat moet worden, dit een mooi verhaal is voor bij het avondeten.

Veel 'versteende' tuinen in Harlingen

Geen gras, struiken of bomen, maar tegels: 39,1% van de totale tuinoppervlakte in Friesland is bestraat. Harlingen spant de kroon, want hier ligt 53% van alle vierkante meters tuin vol met tegels/stenen. Dat blijkt uit een duurzaamheidsonderzoek van Vattenfall.

Harlingen is een koploper wat betreft zonnepanelen, maar scoort niet goed in de Duurzaamheidsindex van Vattenfall. Voor deze index werd, naast het aantal zonnepanelen, namelijk ook gekeken naar het aantal ISDE-aanvragen (vrij laag in Harlingen) en de totale tuinoppervlakte die bestraat is. Hierdoor is de score van Harlingen ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Rectificatie

* In het artikel over de onthulling van het kunstwerk No Return, vorige week in de HC, staan twee fouten. Op de foto rechts van het beeld en beeldhouwer Ilse Oelbers staat niet mevrouw Boonstra maar Greet Maton. In het artikel wordt burgemeester Ina Sjerps geciteerd en bij een deel (over bewoners van de asielboot die langs de studio lopen) citeert de burgemeester Oelbers.

Racebaan

* Verkeersremmende obstakels op de Kanaalweg zijn deels verwijderd, omdat fietsers in de knel kwamen. Er volgen nog aanpassingen, maar ondertussen wordt er erg snel gereden.

Volgens een buurtbewoner komen er soms auto's voorbij met een snelheid van 100 tot 120 kilometer per uur.

Daling WW stagneert

* Na een lage periode van een daling bleef in september het aantal WW-uitkeringen vrijwel constant in Friesland. Vergeleken met een jaar gelende is er een heel lichte afname. Harlingen kende vorige maand een stijging van ruim drie procent maar op jaarbasis een daling van negen procent.

Energieverbruik

* Nederlandse huishoudens gebruikten vorig jaar gemiddeld 270 kuub (-22%) minder gas dan in 2021. Dat meldt energieaanbieder Zonneplan, op basis van cijfers van het CBS. In Harlingen ging het om een daling van 310 kuub (1350 naar 1040) ofwel 23%. Het stroomverbruik in Harlingen daalde met 6,1 procent.

Minder afval

* In 2022 is er per inwoner gemiddeld 455 kilogram huishoudelijk afval ingezameld. Dat is 48 kilogram minder dan het jaar ervoor. Dat meldt het CBS op basis van nieuwe cijfers. Harlingen zit ruim 100 kilo

hoger met het gemiddelde per inwoner en de daling is in Harlingen een stuk kleiner: ruim 15 kilo.

Milieuwinst

* Inwoners van Harlingen verkochten vorig jaar 13.210 producten via Marktplaats. Dit staat gelijk aan een potentiële besparing van 379 ton CO₂-uitstoot. Dat meldt Marktplaats in een persbericht gebaseerd op onderzoek door Zweedse wetenschappers. Door tweedehands artikelen te kiezen gaan mensen spaarzamer om met grondstoffen. Deze hoeven namelijk niet ingezet te worden voor de productie van nieuwe spullen en zo wordt emissie van CO₂ vermeden. Inwoners maakten de grootste impact met de tweedehands handel in achtereenvolgens meubels en woonaccessoires, elektronica en witgoed en kinderkleding en speelgoed. Landelijk bespaarden gebruikers van Marktplaats 131 miljoen kilo grondstoffen (waaronder bijna 14 miljoen kilo plastic, ruim 33 miljoen kilo staal en bijna 7 miljoen kilo aluminium). Het onderzoek is exclusief auto's, motorfietsen, bromfietsen, caravans, aanhangwagens en zakelijke goederen. Het onderzoek keek ook per gemeente naar het aantal kilo's bespaarde CO₂-uitstoot per inwoner. De top 10 bestaat uit gemeenten die tegen de 40 kilo aan zitten; Harlingen zit op ruim 23 kilo per inwoner.

Het was maandagmorgen weer raak op de hoek Heiligeweg/Spekmarkt. Buurtbewoners weten de weg naar de container wel te vinden maar hebben geen pasje dat toegang geeft tot de container. Het gaat vaak om arbeidsmigranten. In juli meldde de gemeente dat er afvalpassen zouden worden verstrekt aan panden met arbeidsmigranten. De redactie van de HC vroeg de gemeente naar de stand van zaken. "Wij zijn momenteel nog bezig met het uitzoeken waar de probleem-panden zich precies bevinden", meldt een woordvoerder. "Het uitdelen van de afvalpassen is nog niet aan de orde." Volgens een buurtbewoner is er in de zomer van vorig jaar een schouw is geweest waarbij veel panden in beeld zijn gekomen.

Kinderboekenweek op PJF

Tijdens de Kinderboekenweek - dit jaar met het thema 'Bij mij thuis' - waren er diverse activiteiten op ikc Prins Johan Friso, zoals de voorleeswedstrijd, voorlezen bij andere groepen en elkaar interviewen over boeken. Tijdens de workshop 'Krant in de klas' heeft een aantal kinderen dit artikel geschreven met hun juf.

Opening

Op woensdag 4 oktober hebben we met de hele school de Kinderboekenweek geopend op het leerplein. Juf Lobke stelde ons allemaal vragen over thuis. Daarna hebben we met z'n allen gezongen en gedanst op het lied 'Hier bij mij thuis' van Kinderen voor Kinderen. Het was erg leuk en gezellig.

Gedicht schrijven

Bij ons op school kwam Thirza van de bibliotheek langs. We moesten allemaal vragen beantwoorden over ons thuis. Groep 3 tot en met 6 vertelde over hun slaapkamer, groep 7 en 8 vertelden over hun droomhuis. Vervolgens moesten we een gedicht of rap hierover schrijven. We maakten er daarna een 'spoken word' van, een gesproken gedicht dus.

Voorlezen bij de kleuters

Kinderen uit groep 6-8 gingen in de Kinderboekenweek voorlezen aan de kleuters. Ze gingen in tweetallen voorlezen aan een klein groepje. Dit deden we elke dag. Wij vonden dit heel erg leuk om te doen, ook de kleuters vonden het leuk dat wij kwamen.

Voorleeswedstrijd

Op donderdag 19 oktober hadden we de voorleeswedstrijd. Voordat de kinderen mee mochten doen, hadden ze voorrondes in de klas. Uiteindelijk gingen er zes kinderen

uit groep 7 en 8 door. Dat waren Jacey, Ylse, Lisanne, Deflin, Nordin en Dewi. Zij lasen allemaal een stukje uit een zelf gekozen boek voor. In de jury zaten de winnaar van vorig jaar, Auke, juf Ilse en meester Jelte. Alle kinderen uit groep 6, 7 en 8 mochten kijken. De winnaar van dit schooljaar is Lisanne van der Plaats uit groep 7, zij mag naar de regionale voorleeswedstrijd.

Elkaar interviewen over boeken

Tijdens de workshop hebben we een leuk boek uitgekozen en elkaar daarover geïnterviewd. We hebben dit in groepjes gedaan en per groepje iets geschreven over de boeken. We hebben elkaar gevraagd wie de hoofdpersonen zijn en waarom het een leuk boek is. Ook hebben we elkaar gevraagd of er veel tekst en plaatjes in de boeken staan. De belangrijkste vraag die we elkaar stelden was waar het boek over ging. We hebben op deze manier nieuwe leuke boeken leren kennen. Het ging om de volgende boeken: Gozert, Robo-juf pas op! Offline, Het dagboek van een muts, Waanzinnige boomhut, Pas op voor het bos, Dagboek van een vlogger, Kruip in de huid van een jager in de steentijd, Mees Kees, Kampioen, Hotel Flamingo en Het Dinoboek.

Geschreven door: Mike, Noraiz, Vince, Soren, Ties, Babet, Sterre, Nikita, Ylse, Femke, Jacey en Lotte.

Grandioos optreden in Kimsward door Europese topmusici

Het tweede najaarsconcert in de Laurentiuskerk te Kimsward werd gegeven door een tweetal musici die behoren tot de absolute top van Europa: Femke Ijlstra (saxofoon) en Celia García-García (piano). Zij bezorgden de zesrig bezoekers een onvergetelijke middag.

Roem was beide musici al voorafgegaan, hun posities als professor aan diverse conservatoria (Femke te Groningen en Rotterdam, Celia te Utrecht en Tilburg) geeft natuurlijk al aan dat we hier met topmusici te maken hebben. Dat zij ook internationaal actief zijn bewijst het optreden van Femke vorige week zondag nog in muziekstad Wenen en optredens van Celia eerder deze maand in China. Geweldig dat beide sympathieke vrouwen zich niet te groot voelen om in een klein Fries dorp te komen optreden!

Het programma dat deze zondagmiddag werd uitgevoerd bestond uit grotendeels originele muziek voor saxofoon en piano en kan ondergebracht worden onder de noemer 'licht klassiek'. Het was speels en had een grotendeels dansant karakter. Titels als Tango (van Albeniz), Pièce en forme de Habanera (van Ravel), Cinq Dances Exotiques (van Francaix) en Tango-habanera (van Kurt Weil) geven dat al aan.

Femke toonde haar virtuositeit en volkomen beheersing van haar instrumenten (ze bespeelde zowel de sopraan-saxofoon als de alt-saxofoon). Uitstekende timing, veel gevoel, met passie en ondanks soms zeer snelle passages nooit te betrapen op een gemiste noot. De (van oorsprong Spaanse) pianiste

Celia García-García voelde zich helemaal thuis in de grotendeels Spaanse en Zuid-Amerikaanse muziek. Zij sloot zich met haar beheerste en soms ook virtuose spel prachtig aan bij het spel van Femke. Beide musici vormden echt een eenheid door hun perfecte samenspel. Het publiek (waaronder ook veel saxofonisten) ging met een zeer voldaan gevoel naar huis, de beide musici met een pakket Friese lekkernijen.

Het volgende concert belooft eveneens een hoogtepunt te worden: zondag 12 november komt de beroemde pianist Willem Brons een prachtig concert geven met werken van Haydn, Beethoven en de grote Sonate D960 van Schubert. Voor dit optreden wordt speciaal een vleugel gehuurd.

► Plekje gezocht ◀

In Dierenopvang de Wissel in Leeuwarden worden jaarlijks gemiddeld 900 zwerf- en afstandsdieren opgevangen, waarvan een deel ook uit Harlingen en directe omgeving. Elke week wordt door de vrijwilligers van de Wissel voor een van deze dieren een nieuw plekje gezocht via deze rubriek. Deze week: drie konijnen. Meer over Druif, Coco en Kiwi op www.harlingercourant.nl.

Harlinger Vrijmetselaarsloge houdt open avond

De Vrijmetselaarsloge Deugd en IJver in Harlingen organiseert op dinsdag 7 november een open avond voor belangstellenden. Tijdens deze avond staat de vraag centraal: Vrijmetselarij, wat is het en wat levert het nu eigenlijk op? De belangstellenden die deze avond bijwonen, krijgen een inkijkje in de werkwijze van de leden van de vrijmetselaarsloge en proeven daarmee ook de sfeer van de wekelijkse bijeenkomsten.

De vrijmetselarij is een broederschap. Maar tijdens de avond voor belangstellenden zijn mannen én vrouwen van harte welkom. Ook wanneer de belangstelling door 'gewoon nieuwsgierigheid' is gewekt, staan de deuren van het logegebouw op Lanen 28 in Harlingen open.

De avond voor belangstellenden kenmerkt zich door de manier waarop de broeders van de loge gewend zijn met elkaar om te gaan. De ritualen die eventueel worden gebruikt, zijn voor de belangstellenden aangepast, zodat ze gemakkelijk kunnen worden begrepen. Zoals gebruikelijk bij elke vereniging, wordt de avond geopend door de voorzitter. Dat gebeurt op een voor vrijmetselaren gebruikelijke wijze. Na de opening wordt een lezing door een van de leden gehouden. Een dergelijke lezing wordt in de loge een bouwstuk genoemd. Het woord 'bouwstuk' heeft

voor de leden van de loge betekenis. Uitleg van begrippen en symbolen komen deze avond uiteraard royaal aan bod.

Nadat het bouwstuk is opgeleverd krijgen de gasten de gelegenheid daarover vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen. Wellicht omdat onderdelen van het bouwstuk meer toelichting nodig hebben. Anders dan in veel verenigingen of vergaderingen door de door de leden van de loge niet gediscussieerd. In plaats daarvan vindt er een gedachtewisseling plaats, met respect voor ieders mening. Dit deel van de bijeenkomst noemen deze bijeenkomst de comparitie, wat 'vergelijking' betekent. De gedachte daarbij is dat vrijmetselaren ervan overtuigd zijn dat niemand de wijsheid in pacht heeft; iedereen heeft recht op zijn eigen waarheid. Om die reden is het dus zinloos de ander te overtuigen van

je eigen mening, wat het kenmerk van een discussie is.

Een ander belangrijk element van de comparitie is, is dat de leden van een loge zoeken naar wat hen verbindt, in plaats van wat hen van elkaar scheidt. Dat is een element dat niet altijd zo letterlijk wordt benoemd, maar wel altijd in de sfeer van de broederschap aanwezig is. Dit is dan ook de reden dat er tijdens de comparitie niet over politiek of religie wordt gesproken. Het zijn vooral deze onderwerpen die al eeuwenlang verdeeldheid veroorzaken. Vrijmetselarij wordt wel eens in één adem genoemd met religie. En hoewel leden individueel best religieus kunnen zijn, is de vrijmetselarij dat juist niet. Anders dan een religie kent de vrijmetselarij namelijk geen leerstellingen of dogma's. Vrijmetselarij is daarom meer een methode die in het dagelijks leven is toe te passen. Hoe, dat vertellen de leden graag tijdens de open avond op dinsdag 7 november. Het gebouw is open vanaf 19.30 uur en de bijeenkomst begint om 20.00 uur. Vooraf aanmelden is niet nodig.

Muzikale lezing Hete Vuren

De Vrienden van Museum het Hannemahuis organiseren twee avonden rondom het thema van de tentoonstelling Hete Vuren. Op woensdag 1 en op dinsdag 7 november zal Hugo ter Avest, de directeur van het Hannemahuis, een lezing over het ontstaan en de inhoud van de tentoonstelling houden. Zijn lezing zal worden omlijst door muziek van Amarens de Boer, singer-songwriter uit Leeuwarden die eerder een succesvol optreden verzorgde bij de opening van de tentoonstelling. De uitnodiging voor deze avond is verstuurd naar de Vrienden van het Hannemahuis. Naast deze vrienden zijn ook mensen die overwegen vriend te willen worden van harte welkom op deze avond. Opgave voor een van beide avonden kan via secretaris@vriendenhannemahuis.nl. De toegang is gratis. Aanvang 20.00 uur, inloop vanaf 19.30 uur, ingang Christoffelsteeg, de steeg links van het museum, Voorstraat 56 in Harlingen.

Kerkdiensten

HARLINGEN

Protestantse Gemeente Harlingen-Midlum

Zo. 29 oktober Hervormingsdag/gezinsdienst 9.30 Grote Kerk, drs. mw Tsjikke Bloem; Wo. 1 november Dankstond gewas/visserij/arbeid 19:30 Grote Kerk, ds. B. de Jong; ook via www.pg-harlingen.nl.

Leger des Heils Harlingen

Zo. 29 oktober 10.00 Samenkomst met zang en muziek.

De Haven, Christelijke Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt

Zo. 29 oktober 10.00 Leesdienst; ook online te volgen via <https://cg-kvharlingen.nl/live-uitzending-bekijken/>

Baptisten Gemeente Bethel

Zo. 29 oktober 10.00 br. Jan Jacob Hoefnagel; online te volgen via www.baptistenharlingen.nl.

H. Michaëlkerk Rooms-katholiek

Zo. 29 oktober 11.00 H. Eucharistieviering m.m.v. kerkkoor, pastoor Anton de Vries; Wo. 1 november 19.00 Hoogmis Allerheiligen m.m.v. Gregoriaanse Schola, pastoor Marco Conijn, viering voor de gehele parochie; Do. 2 november 15.00 Gebedsviering Allerzielen in de begraafplaatskapel, pastor Dorenda Gies; Vr. 3 november eerste vrijdag van de maand 19.00 H. Mis waarna aanbidding, pastoor Marco Conijn.

Doopsgezinde gemeente Harlingen

Zo. 29 oktober 9.30 ds. W.I. Beuker.

Evangelie Gemeente Harlingen

Zo. 29 oktober 9:30 Peter Wijn-gaarden. Do. 20.00 Bijbelstudie o.l.v. Gerrit Hiemstra, thema: Van verloren zoon, door De Zoon, weer zonen. www.egharlingen.nl.

De Batting

Zo. 29 oktober 10.30 dhr. C.F. Weisz.

Zo'n stukje van Marten Blom

Herfst

Dat de temperatuur naar beneden suist en de regen met bakken naar beneden komt, vind ik in zekere zin wel geruststellend. Het is uiteindelijk toch herfst zoals het hoort te herfst. Niet zoals een paar weken terug, dat het er aan alle kanten herfstig uitzag, maar nog steeds 23 graden was. Ik merk dat mijn lijf subiet meegaat op het ritme van vroeg donker, laat licht. Regelmatig lig ik er al om 8 of 9 uur in. En 's morgens heb ik de bedbeugel (een soort zwembadtrappetje) nodig om me overeind te hijsen. Het zijn de spieren, die laten het het eerst afweten. Als we uitgebreid onderuit tv zitten te kijken op de bank is het ook een hele stoepartij om overeind te komen. Ik strompel dan als een oud mannetje naar de keuken om chips of wat te drinken te pakken. Ik sport trouw door, omdat ik weet dat het pas écht achteruit gaat als ik dat laat zitten. En ik pak me een beetje warm in, zodat er geen pijnlijke partijtjes op de tocht staan. Ik merk dat ik er tegenop zie om naar buiten te gaan, naar de Jumbo, de bakker of de bieb. Maar ik merk ook dat ik ervan opknep om tóch te gaan. Het is verbazingwekkend hoeveel soepeler dat lijf beweegt als ik even onderweg ben. De kou is weer even verdreven en daarmee ook de pijn. Het werkt soms een beetje beschamend; heb ik daar nou zo tegenop gezien? Ik kijk naar buiten. Het is wel een grauwe soepzooi daar. Maar ik laat me niet op mijn kop zitten: ik heb wel Parkinson, maar Parkinson heeft mij niet.

Ambachtelijke Slager

Weekpakket

500 gram Kippendijfilet of 500 gram Speklappen
 4 Mexicaanse Schijven of 4 Roomschijven
 +
 4 Slavinken of 4 Ouwe Seunen
 +
 500 gram Rundergehakt of 1 kg h.o.h. Gehakt
 +
 100 gram Vleeswaren naar keuze uit trio

Samen **20,98**

(We hebben ook voor kleine huishoudens een pakket voor **11,48** p.st)

Vleeswarentrio

100 gram Schouderham
 +
 100 gram Boterhamworst
 +
 100 gram Varkensrollade

samen **5,48**

Heerlijk voor in het weekend

Gehakt Sleetjes

diverse smaken

per stuk **4,98**

Vers uit de oven:

Zeeuwspek

100 gram **1,45**

Aanbiedingen zijn geldig van donderdag 26 oktober tot donderdag 2 november 2023

Iedere week:

Dinsdag:
Vlugklaardag

Woensdag:
Gehakt en Worstdag

Donderdag:
Schnitzeldag

Vrijdag:
Karbonadedag

Zaterdag:
Biefstukdag

Ambachtelijke Slagerij Remco en Christel, Lanen 82, 8861 CG Harlingen, 0517 414 060

De kwaliteit van vers

WOONCENTRUM WALINGA STOPT ERMEE!

OPHEFFINGS UITVERKOOP

ALLES MOET WEG!

OPENINGSTIJDEN

WO 10:00 - 17:00
 DO 10:00 - 17:00
 VR 10:00 - 17:00
 ZA 10:00 - 17:00

WOONCENTRUM HARLINGEN walinga

Grensweg 1 Harlingen • Tel. 0517- 41 93 93 • www.walinga-wonen.nl

COMPACTER, STERKER EN ENERGIEZUINIGER

NIEUW IN DE MARKT: DE ISOPLUS DAKKAPEL

**SNELLERE
LEVERTIJD!**

**DANKZIJ ONZE
VERHOOGDE
PRODUCTIE-
CAPACITEIT**

IsoPlus: de nieuwe dakkapelconstructie, ontwikkeld door Jansma Burdaard.

De IsoPlus dakkapel maakt gebruik van een sandwich-constructie voor het dak. Het daarin verwerkte schuim is super isolerend en door de hoge dichtheid is het totale dak mooi compact. Door te werken met meerdere lagen is het dak zo sterk dat er geen apart balkenplafond meer nodig is met als voordeel een volkomen vlakke afwerking.

IsoPlus is nieuw in de markt.

De IsoPlus dakkapel is nieuw in de markt en maakt gebruik van een zeer solide houtskelet bouwwijze. De buitenkant is omkleed met onderhoudsarm kunststof. De dakbedekking is van EPDM; een rubberlaag uit één stuk die rechtstreeks op de kunststof dakkapel wordt verlijmd. Het resultaat is een onderhoudsarme en uitzonderlijk duurzame dakkapel voor vele jaren woonplezier!

JANSMA BURDAARD
KUNSTSTOF KOZIJNEN & DAKKAPellen

INFOLIJN 0519 332 553
JANSMABURDAARD.NL

- ✓ Oersterke sandwich dakconstructie
- ✓ Buitenkant volledig kunststof
- ✓ Plaatsing in één dag

- ✓ Duurzaam en hoge isolatiewaarde
- ✓ Advies rondom vergunningsplicht en vergunningstraject

- ✓ Eenvoudig extra ruimte creëren
- ✓ Advies op maat aan huis
- ✓ Op maat gemaakt in eigen fabriek

SINDS 1987 EEN KLASSE APART IN KUNSTSTOF ■ KOZIJNEN ■ DAKKAPellen ■ SCHUIFPUIEN ■ DEUREN ■ GEVELBEKLEDING ■ ZONWERING

Maak een afspraak of bezoek onze showroom en ontdek de vele mogelijkheden - Jislumerdijk 15-2, 9111 HC Burdaard (FRL) info@jansmaburdaard.nl

Wimpie Woef en 't slechte wegdek (1)

't Is 's morgens vroeg en Wimpie leit nog heerlijk te slapen as de telefoon rinkelt. Hij schrikt onmiddellijk wakker en weet even niks van de wereld. Hij werpt 'n blik op de wekker en siet dat 't negen uur is en dat ding loopt oek nog 'n kwartier voor. "Wat voor idioot belt zo vroeg", dinkt Wimpie terwijl die sien sokken antrekt. As hij de telefoon opnimt hoort die: "Ja, met vrouw De Groot." "Vrouw de Groot, vrouw de Groot, welke vrouw de Groot", seit Wimpie. "Eh je, de kanst mij toch wel, wij wone in de Vondelstraat." "Ja lieve vrouw De Groot, maar daar wone wel meer van die naam." "Mien man is Jan." "Oooh, zeg dat dan direct je. Dan binne jou Elly, nee nou weet ik 't. Jan was vroeger toch postbode. Maar lieve Elly, waarom belle jou, en dat su verrekte vroeg." Verbaasd reageert ze: "Vroeg!! Man dou must die skame om su lang op dien nest legge te stinken. Nee dan wij vroeger. Ik weet no..." "Wat is 't probleem vrouw De Groot", reageert Wimpie en wriefft de slaap even uut sien ogen. "Ik hef jou laatst anboden om 's 'n keer in Jan sien scootmobiel te rieden. Dan kan je meteen kieke hoe slecht de straten d'r hier inlegge." Wimpie trekt even sien ochtendjas an want hij wud koud. "Ja, dat is oek su. Maar ik hef gien riebewies." "Eh je sleuwe, dat hoeft oek niet", seit vrouw De Groot. Wimpie dinkt even diep na. "As ik echt ja seit hef, dan mut ik dat oek nakomme", stelt Wimpie. "Maar waarschiijnlijk hef ik toen 'n halve zaaier in had." Ze

spreke af dat Wimpie om tien uur bij de sportskool in de Vondelstraat samen met haar 'n ritsje maken gaat. Om tien uur staat Elly al te wachten. "Waar sist nou", roept Elly gekschend. Jan de Groot staat al klaar met de scootmobiel. "Is de accu opladen", vraagt Wimpie an Jan. "Ja, wat dinkst dat ik gek bin, dat ding het de hele nacht an de stroom staan", laat hij wete. Wimpie stapt op de scootmobiel. "Waar zit de rem seun", wil Wimpie wete. "Die zit d'r niet op. As je 't gas loslate remt die automatisch", laat Jan wete. "Ik wuu dat mien auto dat had, dan had ik nou niet suveul deuken had", merkt Wimpie op. "Bist klaar met dien geouwehoer", vraagt Elly. "Oké, here we go", en Wimpie geeft 'n stoot gas. Jammer genoeg stond dat ding nog in sien achterruut en Wimpie vliegt met 'n rotgang teugen de fiets van buurvrouw Hanneke Hoekstra an. Die staat net hur ramen te wassen, aangezien d'r weer 's 'n zeeveugel op sketen had. "Wat doest nou je, smerige idioot", seit Hanneke van schrik. "Mien hele broek zit onder de bleekwater." Inderdaad was 'n halve emmer met bleekwater over haar broek vallen. Wordt vervolgd.

wie, Wat, Waar?

Vandaag plaatsen we twee oude foto's uit de collectie van Jaap van der Veen uit Harlingen. De eerste foto is van een schoolklas met hun leraar. De vraag is wie zijn dit, van welke school en wanneer is de foto ongeveer gemaakt?

De tweede foto is van de onderkant van een winkelpand met aan weerskanten van de ingang een etalage. De vraag is: welk pand is dit en van wie was deze winkel?

Weet u bijzonderheden over het Wie, Wat en Waar? Heeft u namen of iets dergelijks? Geef het door! Dat kan via wiewatwaar@harlingercourant.nl of schriftelijk naar de Harlinger Courant, t.a.v. Wie, Wat, Waar, Postbus 8, 8860 AA Harlingen. Of telefonisch: 0517-430043.

Hosanna zoekt muzikanten en Color Guards

Samen muziek maken, een mooie thema-dans van de Color Guard en het gebruik van vlaggen of rifles, maar ook optochten begeleiden. Dat is Hosanna, en de Harlinger muziekvereniging zoekt muzikanten en Color Guards. Hosanna is een zogenaamde marching band: Hosanna marcheert bijvoorbeeld met de kinderen met lampionnen door de wijken en haalt Sinterklaas en zijn pieten binnen. Hosanna verzorgt ook optredens in andere plaatsen. De muziekvereniging zoekt onder anderen trommelaars of drummers voor grote trom (ook wel overslag genoemd, op z'n Engels de base drum), snaredrum of platte trom, maar ook bijvoorbeeld muzikanten voor xylofoon. Hosanna heeft een goede muzikinstruatie. Aanmelden kan via secretariaat.cmvhosanna@live.nl of bel voor meer informatie: 06-10324873.

De Zoutsloot vanuit een ander gezichtspunt.
(Foto: Marry Kramer)

Maak de tuin winterklaar

Bind, nu de herfst van zich laat spreken, klimplanten en klimrozen goed vast. Kuipplanten die je in huis of in de kas wilt laten overwinteren moet je binnenzetten. Bladeren die vallen kun je bewaren in manden. Zet de manden op een droge plek en gebruik dit blad als winterdek voor planten die extra beschermd moeten worden.

Bloembollen

Vroegbloeiende bloembollen kun je nog volop planten. Tulpen, narcissen, lelies, krokussen, lenteklokjes, plant je op een diepte die overeenstemt met 2 maal de bolhoogte. Voor een leuk verrassingseffect plant je de bloembollen in lagen.

Kies wel bollen die op verschillende tijden bloeien dus vroegbloeiers, middenbloeiers en laatbloeiers. Hiermee word je wekenlang verrast door het opkomen van nieuwe soorten.

Zomerbloeiers

Zoals knolbegonia's, dahlia's, gladiolen, Tigridia, Eucomis, zijn vorstgevoelig. De knollen en bollen moet je uit de grond halen voor het vriest. Laat ze eerst opdrogen voor ze op te bergen. Bij dahlia's snij je de stengels af op 10 cm boven de grond

Tips voor in en om de tuin

door Jeroen v. d. Zwet

en rooi ze. Daarna reinig je de dahlia's van alle aarde. Steek ze in een bakje met droge turfmoel of met houtkrullen en zet ze daarna op een donkere vorstvrije plaats.

Warme herfstkleuren

Verzamel struikjes met warme herfstkleuren of mooie bessen en zet ze in grote potten op het balkon of terras. Neem naast de bekende struikjes als bergthee (Gaultheria procumbens) of de verschillende Skimmia's ook eens wat onbekende struikjes om het balkon of terras in vuur en vlam te zetten.

Heb je een vraag, mail deze naar info@degroenehand.eu en kijk ook eens op www.degroenehand.eu.

No return

Een beeld zegt meer dan duizend woorden. Daar moest ik aan denken toen ik voor het nieuwste beeld stond dat Harlingen rijk is. Op de boulevard staat sinds kort het beeld van een vrouw die al haar bezittingen op haar hoofd draagt. De zee en haar verleden liggen achter haar. Ze is gevluht. Ze heeft alles achtergelaten. Misschien heeft ze wel alles opgegeven, opgeofferd om in leven te blijven en in vrijheid te kunnen leven. Wie zal het zeggen? Voor haar ligt haar nieuwe stad. Een plek die ze niet kent, ze kent de mensen die er wonen evenmin. Ook de taal zal vast en zeker een nog te nemen barrière zijn.

Zo staat daar dan, de mens! De mens die komt met lege handen. Die klopt op de deur van een onbekende stad. Die vraagt om binnengelaten te worden. Er is geen weg terug; no return.

Het is een indrukwekkend beeld van onze eigen kunstenaar Ilse Oelbers. Het is geschonken door Hans Boonstra en het is in dank ontvangen door Ina Sjerps, onze burgemeester. Drie Harlinger vrouwen die betrokken zijn bij de vrouw die daar nu staat. De vrouw die haar verhaal vertelt aan wie er voor haar staan; die naar haar kijken, haar gezichtsuitdrukking zien en zich afvragen welk verhaal erachter zit. En zoals zo vaak het geval is wanneer je naar kunstuitingen kijkt, het is nooit één verhaal. Het zijn eigenlijk altijd meerdere verhalen. Want wie naar het beeld kijkt, kijkt voor een belangrijk deel ook naar zijn of haar eigen verhaal. Misschien heb je helemaal geen ontberingen ondervonden toen je van daar naar hier verhuisde. Misschien ben je hier wel gewoon - wat is gewoon - geboren.

En wellicht heb je juist wel heel veel moeite moeten doen en gevaren moeten overwinnen om uiteindelijk in Harlingen je huis en je thuis te vinden. Het beeld vertelt meer dan je op het eerste gezicht zou denken. In het bijzonder zie ik er ook het beleid van de gemeente in weerspiegeld dat vluchtelingen, van huis en haard verdreven, zo groothartig heeft ontvangen en een plek in onze samenleving heeft kunnen bieden. Ook al is het dan tijdelijk. Ik zie hoe ontheemden, zonder al te veel problemen, hun weg in onze stad en tussen onze stedelingen vinden. We kijken bij de kassa niet vreemd op wanneer we een taal horen waar we geen woord van verstaan. Menig Harlinger zet zich in voor deze mensen om ze hier hun weg te laten vinden en zich vooral thuis te laten voelen. Misschien zit die tolerantie wel gewoon in het dna van de Harlingers. In een zeehaven als deze zijn de inwoners immers al eeuwenlang gewend aan mensen van buiten met wie ze hun stad delen. Wie weet is er ook voor die vrouw, verbeeld in het beeld daar op de boulevard, ooit weer een weg terug. Maar het hoeft niet.
Victor Failte

Niet normaal

Chris Hartung stuurde deze foto's in. Zwerfafval langs de Bolswardervaart. En een foto gemaakt bij de Kleine Sluis: "Zo kan het ook!" Het is niet normaal om zwerfafval te veroorzaken! Dat is de kernboodschap van het 'zwerfafvalplan' van gemeente Harlingen, dat moet leiden tot 'De Schoonste Stad aan het Wad'. Ter herinnering plaatsen we iedere week een foto van (opgeruimd) zwerfafval. We putten daarbij uit de gigantische collectie van milieujutter Henk Prins, maar iedereen mag meedoen: redactie@harlingercourant.nl.

JUBILEUMEDITIE!
Stap nu over &
ontvang een leuke
lokale **cadeaubon!**

**Deze actie geldt de hele
maand november*

OVERSTAPWEKEN!

✓ Verzekeringen ✓ RegioBank ✓ Hypotheken

In november bestaan wij twee jaar!

Ons tweejarig bestaan is een reden voor een feestje! Kom tijdens de OVERSTAPWEKEN langs en stap over met je bankzaken! Tijdens deze jubileummaand ontvang je een leuke lokale cadeaubon als je bij ons komt bankieren. Stap jij over?

Enige bank in Harlingen

Wij zijn zelfstandig adviseur van RegioBank. Dé enige bank in Harlingen! Waar jij zelf bepaalt hoe jij je bankzaken regelt: de ene keer online en de andere keer kom je binnenwandelen voor persoonlijk advies.

Handige Overstapservice

Overstappen met je bankzaken is echt heel eenvoudig met de Overstapservice. Hierdoor worden je betalingen automatisch overgezet naar RegioBank en heb jij er verder geen omkijken naar. Wij regelen het van A tot Z!

Loop eens bij ons binnen en we vertellen je er alles over!

Voorstraat 94 | Harlingen

T: 0517 21 21 40 | harlingen@vancampendijkstra.nl

☎ Ook bereikbaar via WhatsApp op 0517 21 21 40

Maandag t/m vrijdag 9.00 - 13.00 en donderdag 09.00 - 17.00

DINSDAG 7 NOVEMBER 2023 19.00 UUR - 23.00 UUR

UITNODIGING PUBQUIZ

📍 HET BROUWDOK HARLINGEN

Op dinsdag 7 november organiseren we vanuit de Businessclub van Ondernemend Harlingen een oergezellige Pubquiz bij het Brouwdok.

De inloop is vanaf 19.00 en rond 19.30 starten we met de quiz. Tussendoor is er de mogelijkheid om een rondleiding te krijgen door de bierbrouwerij.

AANMELDEN

Ben je lid van de Businessclub Ondernemend Harlingen en wil je aanwezig zijn bij deze bijeenkomst?

Meld je dan aan via www.ondernemendharlingen.nl.

Of scan de QR code!

LID WORDEN?

Ben je ondernemer en woon en/of onderneem je in Harlingen? Word dan lid van Businessclub Ondernemend Harlingen! Ontmoet andere ondernemende Harlingers op onze gezellige bijeenkomsten voor nog geen 120 euro per jaar. Inschrijven kan via www.ondernemendharlingen.nl

Je woonde op de terp of op de Halligen

Hoe is de naam 'Harlingen' ontstaan?

Toen Nanno Sijtse van der Wiel uit Krommenie een rit door Friesland maakte, en stilstond bij Friese plaatsnamen, bedacht hij dat de naam Harlingen wel eens anders zou kunnen zijn ontstaan dan tot nu toe werd aangenomen. Mogelijk is Harlinge niet vernoemd naar een familie of boerderij met de naam Harlinga, maar naar de Halligen.

Nanno Sijtse van der Wiel

Dit verhaal begint toen we op een dag door de plaats Reduzum reden. Ik had nog nooit van die plaats gehoord en dat terwijl ik een groot deel van mijn leven in Friesland heb gewoond. De naam stond ook niet op mijn autokaart. Daarop stond Roordahuizen. Ja, dat kende ik wel. Op internet vond ik dat Reduzum ooit was ontstaan op een terp langs de Middellzee. De plaats had, zo bleek, door de eeuwen heen al tal van namen gehad. Je zou haast denken dat het hier totaal verschillende plaatsen betreft. Maar niets is minder waar. Door de tijd veranderde de naam verschillende keren. Zoals in Rorthahusum, Roberta husum, Rae-

rdahusen, Rordhahusem, Rorthuisen, Roordahuizum, Rauwerdahuisen. De zoektocht naar dingen was begonnen. En zo kwam van het één het ander.

Alles verandert, steeds opnieuw

Honderden, duizenden jaren geleden zag Friesland er totaal anders uit. 'Groot'-Friesland strekte zich uit van Denemarken tot aan België. Een kustgebied met slenken, droogvellingen, strandwallen en eilandjes. Geen gesloten duinenrijen, maar overal drong de zee het land in. Dan weer was de zeespiegel laag. Dan weer hoog. Een gebied zonder terpen en zonder dijken dat dan weer onder water liep en dan weer droogviel. Een gebied doordrenkt van vele

slenken. Van kwelderwallen. Op die kelderwallen gingen mensen zich vestigen en werden in veel latere tijden terpen opgeworpen.

We kennen allemaal wel terpdorpen. In het huidige landschap zijn vele terpen vaak niet of nauwelijks nog terug te zien. Ook werden in latere tijden veel terpen afgegraven. Alles verandert. En steeds opnieuw. Niets blijft voor eeuwig hetzelfde. Op de vele tochten door Duitsland en door het kijken naar Duitse televisieprogramma's kom je soms verrassende dingen tegen. Plaatsnamen die hetzelfde zijn als hier bij ons. Maar ook ten aanzien van het water. Het water steeg op een gegeven moment zo hoog dat de Duitse stad Bonn aan zee lag. (Bron: WDR Wünder schön). Dat landschap bleef en blijft veranderen. Zoals het Noord-Friese Wadengebiet er nu uitziet met eilandjes en droogvellingen, zo zag ook de rest van het 'Groot'-Friese kustgebied eruit. Die oude vorm zie je nog terug in het Duitse Noord-Friesland en in Zeeland (de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden). Maar denk gewoon alle polders en dijken eens weg. Dan krijg je een geheel ander gebied.

Verwijzingen naar huizen en terpen

Wat ik nooit heb geweten is dat veel plaatsnamen naar iets verwijzen. Plaatsnamen eindigend met 'um' verwijzen naar een huis of huizen. Zoals Midlum, Wijnaldum, Achlum, Arum, Pingjum. We zien datzelfde in het Duitse deel van het oude Friesland. Ook daar kom je plaatsnamen tegen zoals Midlum. Maar ook bijvoorbeeld Ditzum, Werdum, Husum, Busum. Naast 'um' verwijst ook het woord Hem of Heem naar huis of huizen.

Werd, Wert Wird, Wird zijn woorden die verwijzen naar een terp. Bijvoorbeeld Kimsward (Kemmerswerth). Veel meer woorden verwijzen naar een terp: Ward, Warf, Warft, Wurt, Wurth, Warb, Werf en Werft hebben ook alle die betekenis.

Zijl zoals in Roptazijl en Kiesterzijl (vroeger ook bekend als: Kiesterzyll, Kiesterdazyl en Kyesterzyll - bron: Wikipedia) verwijzen naar een daar aanwezige sluis. Maar ook Ziel, Siel (het Duitse Greetiel, Neuharlingersiel of Alt-Harlingersiel) of Syl duiden op een aldaar aanwezige sluis. Ga of Gea verwijst naar het landschap, gebied of dorpsgebied, gewest of landstreek. Vik is Wijk. Een

Vlakbij Ribe, de oudste stad van Denemarken, is een openluchtmuseum waar je kunt zien hoe de Vikings leefden.

wijk is een afwateringskanaal. En Wad is een doorwaadbare plaats.

Je ziet al dit soort woorden terug in plaats- en streeknamen in geheel voormalig 'Groot'-Friesland. In het Duitse deel van Friesland ligt zomaar een gebiedsdeel dat 'Harlingerland' heet (tussen de plaatsen Esens en Wittmund). Tegenwoordig vaak alleen maar met Wittmund aangeduid.

Ja zo zie je maar. Veel overeenkomst en toch ook weer in elke tijd een andere naam en toch dezelfde plaats. Wie zal later nog weten dat Mullum ooit Midlum was. Een verband met het Midlum in Noord-Friesland of het Midlum in Oost-Friesland of het Midlum in Reiderland zal dan ook niet meer worden gelegd.

Middellzee, Marne en Ried

Op school leerde ik over de Middellzee. Die liep zo ongeveer vanaf het Wad bij Dokkum langs Leeuwarden tot aan Bolsward aan toe. Op een terp aan de Middellzee lag Reduzum of hoe het toen ook heette. Wat ik niet heb geleerd is, dat er boven Harlingen en onder Harlingen ook zo'n zee-inham liep.

Boven Harlingen liep een kelderrug waarop onder andere het dorp Ried werd gesticht. Het dorp ontleende zijn naam aan het water 'de Ried' dat langs hert dorp liep richting Roptazijl. Ten zuiden van Harlingen lag 'de Marne' of Marneslenk. Deze slenk liep tussen Kimsward en Pingjum door richting Bolsward. Het Marnesysteem dateert van ca. 1500 tot 1300 jaar voor Christus aldus prof. dr. Theo Spek van de Rijksuniversiteit van Groningen. De naam Marne kom je ook tegen in Noord-West Groningen. De Marne daar vormde honderden jaren

geleden een eiland in de Hunzemonding. Marne zou zijn afgeleid van 'Maar', wat water betekent. Ook kom ik de naam Marne tegen in het Duitse deel van Friesland. Als plaats boven Bruinsbattel met tevens daarbij de plaatsjes Marnerdeich en Marner neuen Koogdeich. Zo zie je maar. In heel oud 'Groot'-Friesland kom je veelvuldig dezelfde namen tegen. Ook in Frankrijk ligt een departement met de naam Marne en een rivier met die naam. Door de Vikingen en Noormannen werden namen meegenomen naar andere plaatsen langs de kuststroken. En vergeet daarbij niet Normandië.

Vikingen

De Friese taal stond van oudsher onder invloed van het Scandinavisch, de Germaanse talen en het Engels. Niet zo vreemd voor volkeren die aan de zee leven en leven van de visserij en de handel. Het Oud-Noors en Oud-Fries waren wederzijds verstaanbaar. Er werd tussen Friezen en Vikingen veel handel gedreven. In het jaar 710 werd, in wat nu Denemarken is, de stad Ribe gesticht. Een stad op de grens van het land van de Vikingen en de Friezen. Daar werd handel gedreven, gemarkt. Het transport ging per boot over de zee. Over en weer waren er vele invloeden op al de landstreken langs de kustlijnen. De tijd ging verder met al zijn veranderingen. Veel later ontstond het Hanzeverbond. Bolsward en Stavoren waren Hanzesteden.

Alles verandert; de mensen, de taal, de gewoonten en zeker ook het landschap. En de mens die er leefde moest zich in alle tijden aanpassen. Woorden verdwijnen en woorden komen. Ook de taal wordt beïnvloed door allerlei factoren. Ook cultureel

Plaatsnamen eindigend met 'um' verwijzen naar een huis of huizen.

(Foto: HC - Joachim de Ruijter)

Slagerij **ATTEMA** MAKKUM

VLEESVERKOOP

op donderdag en vrijdag
tot 18.00 uur geopend

**DE GEHELE DAG VOLOP
Rund- en Varkensvlees**

Tel. 0515 - 232325 Fax 0515-233234

Mango de Sign
VOOR EEN WEBSITE OP MAAT

- ✓ Vaste prijs voor een website
- ✓ Hulp bij tekst
- ✓ Blog en/of portfollio pagina
- ✓ Responsive
- ✓ Zelf tekst/foto's veranderen
- ✓ 100% tevredenheidsgarantie!

WWW.MANGODESIGN.NL

zie je nog overeenkomsten. Wat ik ook bijzonder vond is dat je zowel in Noord-, Oost- en West-Friesland nog hier en daar sliksleeën ziet. Een slee, al duizenden jaren in gebruik bij vissers, om zich over het wad te verplaatsen naar de uitgezette fuiken. Nu veelal nog een traditie en een spel bij feestelijkheden zoals in Delfzijl, Schiermonnikoog en in het Duitse Reiderland. Maar ook nog in gebruik in Noord-Friesland.

Harlingen

Met dat alles hiervoor beschreven in gedachten, kwam bij mij de gedachte boven: Hoe zou dat met Harlingen zijn? Op internet vond ik bij Harlingen: 'Stad, ontstaan uit de kerkterp Almenum op een kelderwal opgeworpen rond het begin van de jaartelling en een niet opgehoogde handelsnederzetting bij de monding van een waterloop uit oostelijke richting naar open zee.'

Op school in Harlingen leerde ik dat de naam Harlingen zou zijn ontstaan vanwege een familie Harlinga die op deze plaats zou hebben gewoond, of dat kon ook: van een boerderij met de naam Harlinga.

Je kunt je de vraag stellen: waren er al boerderijen en Stinsen in die tijd? Wat moet ik me daarbij voorstellen. De allereerste boerderijen bestonden uit niet meer dan voorlopige onderkomens opgetrokken van wat men voorhanden had. Zoals hout, takken en soms stenen. Het was geen duurzame bouw. De bouwsels

overleefden vaak de stormen niet. Nee, ze gingen niet lang mee.

Pas na het jaar 1200 ontstonden steviger bouwsels. Eerst op hoger gelegen land. Later ook in de kuststreken. Pas rond 1400 kwamen er ruimtes voor bewoning en voor het vee. (bron: Wikibooks). Eenzelfde beeld geldt voor de gehele bouw. In het boek 'De engel van Amsterdam' van Geert Mak lees ik bijvoorbeeld dat de stad (Amsterdam) rond 1300 eruit zag als een derde werelddorp met huizen van hout, leem en biezen. Geen schoorstenen en overal varkens en een eeuwige strijd tegen het water. Hij schrijft dat de grond zacht was en dat de huizen steeds weer wegzakten.

Met dat beeld moeten we ook naar het verhaal rond de naam Harlingen als afgeleide van een stins of boerderij zien. Pas vanaf 1300 werden huizen langzamerhand van steen schrijft Mak. En dat begon in steden en duurde nog wel even voordat zo iets ook werd toegepast in andere gebiedsdelen.

Kreek

Wie die ontstaansgeschiedenis van Harlingen heeft bedacht is op geen enkele wijze te achterhalen. Er is geen enkel bewijs voor de bekende stellingen. Meindert Schroor schrijft erover in zijn in 2015 verschenen boek 'Harlingen, geschiedenis van de Friese havenstad'. Twee dingen die ik daaruit wil aanhalen. Ten eerste: hij schrijft dat het Stinsenver-

haal al dan niet meteen is opgetekend en dat het een soort van fictie kan zijn die eeuwenlang door bewoners is verteld. Ten tweede schrijft hij dat de onder Almenum gelegen vissersbuurt, gelegen aan een kreek, de positie van de vissersdorpen Dirksborn of Harns overnam.

Wat hij schrijft over een onder Almenum gelegen vissersbuurt vind ik heel interessant. En dat roept bij mij de vraag op: Wat moet ik met een state of boerderij met de naam Harlinga? Of met een familie met die naam. De betekenis van het woord 'Ga' hebben we gezien, verwijst naar een gebied. Komt dat verhaal over de familie of boerderij dan toch een beetje op de tocht te staan? Moet ik meer denken aan een verwijzing naar een bepaald gebied aan de kust bij Almenum? Een kade, een haventje, vissers onder aan de terp Almenum lag het lage land. Nog niet omlijkt. Soms nog overstromd. Daar was de nieuwe bedrijvigheid.

En met al die gegevens in gedachten, kwam bij mij het idee naar boven dat het ontstaan van de naam Harlingen wel eens heel anders kon zijn dan de vernoeming naar een familie of boerderij met de naam Harlinga. Daar kan dan ook een verklaring voor zijn. Ik denk namelijk dat de naam Harlingen een verbastering is van het woord Halligen. Ja ook hier kan de tijd een rol hebben gespeeld in uitspraak of naam.

Beeld van de Marneslenk uit een lezing/presentatie van prof. dr. ir. Theo Spek, Kenniscentrum Landschap Rijksuniversiteit Groningen.

Halligen

Wat is dat? Of beter gezegd: wat zijn dat. Misschien herkent u het woord. Maar dat het woord niet algemeen bekend is las ik in de 'Friesland Post' van augustus 2021. In het artikel 'Een zoektocht naar het Friese karakter' schrijft Flip van Doorn over zijn ontdekking van de Halligen. Ja, op de Noord-Friese eilanden is dit woord een heel bekend woord. Een Halligen is een verhoogde verlanding op een onbedijkte kwelder. Dit projecterend op de terp Almenum en de visserijplaats aan het water gaf het volgende beeld. Je woonde op de terp Almenum of later toen de bevolking toenam op de Halligen. Daar ontstond bedrijvigheid door visserij, scheepvaart en handel. Die Halligen werden daardoor steeds belangrijker door de bedrijvigheid. In het Duitse Noord-Friesland zijn er nog steeds enkele Halligen. Eilandjes die niet worden beschermd tegen de zee. Met een terp waarop de bevolking woont. U kent wellicht foto's daarvan. Bij extra hoog water lopen de Halligen onder. De bewoners wonen op het hoge gedeelte, de verhogingen in het landschap. Tegenwoordig beschermd door een terp of soort dijk. Het eiland Neuwerk voor de kust bij Cuxhaven was vroeger ook een hallig. Ach er waren natuurlijk veel meer. Denk daarbij aan het Deense Mado of Langli. Maar door bedijking werd weer alles anders.

Kwelderwallen, slenken, droogvalingen, natuurlijke verhogingen in de zee. Een vorm van eilandvorming. Bewoning. Bedijking. Inpoldering. Dat alles deed het landschap mede veranderen. De bewoners veranderden mee evenals hun taal. In kustgebieden wordt altijd handel gedreven. Er zijn altijd vissers. Er

zijn zeevarenden. En dus handel. En altijd weer bleven mensen hangen in het land waar ze op welke manier dan ook waren beland of de liefde vonden. Een handelspost hadden. Uit sporen van de oudheid blijkt dat er in een heel ver verleden al handel was tussen Friesland en de Noordelijke landen. Dat er verbanden waren zien we ook in de taal. Ik heb hiervoor al geschetst de overeenkomsten van tal van woorden en plaatsnamen. De tijd heeft niet alleen de mensen, het landschap en de taal veranderd. Niets is meer hetzelfde. En zo zal het altijd zijn.

Door een rit door Reduzum kreeg ik de gedachte dat de naam Harlingen wel eens anders zou kunnen zijn ontstaan dan tot nu toe werd aangenomen. De uitbouw van de terp Almenum naar de Halligen. De terp werd te vol. De handel, scheepvaart en visserij met tal van andere bedrijven verhuisden naar de Halligen. Het land langs de zee dat soms nog werd overstromd door de zee. Gek. In mijn jeugd in Harlingen sprak een van mijn jeugdvriendjes altijd van 'Halligen'. Daar begon het eigenlijk al.

Zeer interessant om te lezen zijn bv. "Terpen en Wierdenland. Het verhaal van Wijnaldum"; "Marneslenk. De vergeten slenk"; "De Marneslenk Het Kustlandschap van zuidelijk Westergo door de eeuwen heen"; Geert Mak - o.a. Een kleine geschiedenis van Amsterdam. Ook de website van Ecomare is het bezoeken waard.

Dit artikel werd eerder toegezonden aan onder andere het college van Burgemeester en Wethouders van Harlingen, de raadsleden en aan de Historische vereniging Oud-Harlingen.

Hooge, één van de Halligen in het noordelijke deel van de Duitse Waddenzee. (Foto: Sandra Buhmann/Wikipedia)

Schade?
Kom langs
of bel 0517-390376

Al meer dan 100 jaar
een begrip in en rond Franeker

Autoschadeherstel			www.kuperusautoschade.nl		
Carscan & Computer repair	Restauratie	Electronica	Restauratie	Electronica	Wielrenning
Industrieel spuitwerk	Reparatiewerk	Wielrenning	Wielrenning	Wielrenning	Wielrenning

Kuperus Autoschade B.V. Tuinen 47 8801 VX Franeker

Inleveren van deze coupon geeft je recht op

21% korting*

op

al de parfums!

(m.u.v. de aanbiedingen)

* alleen geldig op de zaterdagen 28 oktober, 4 november, 11 november & 18 november 2023

RONA

Schoonheidssalon sinds 1974

Voorstraat 93 | 8861 BJ Harlingen | 06 53 77 23 98
www.ronaexclusieparfums.com

In de rij voor coronaprik

De medewerkers waren blij verrast om woensdag zoveel mensen te zien bij de 'pop-up vaccinatie locatie' in mfc Het Vierkant. Ondanks de drukte bleef eenieder goedgehumeurd. De rij zou nog lange tijd blijven.

(Foto: Teatse Vogelaar)

Herfstvakantie-viswedstrijd Jumbo Olaf Hermus

Maar liefst 25 enthousiaste sportvissers van maximaal 14 jaar oud hadden zich opgegeven voor de Jumbo Olaf Hermus viswedstrijd die afgelopen donderdag werd gehouden. Bij de vorige zomeredities kwamen er heel veel vissen even boven water, maar door het mistige koude weer bleef het op deze dag beperkt tot enkele tientallen vissen.

Door Ubbo Posthuma

Wel heel bijzonder was dat er veel verschillende soorten vissen zijn gevangen, onder meer snoekbaars, grondel, baars, pos, voorn, brasem, alver maar ook zelfs puitaal, bot en enkele dikke krabben. De maden waren favoriet bij de vissers, al was er één visser die brokjes van een oliebol aan de haak deed, echter

zonder merkbaar resultaat. Hoewel er niet veel werd gevangen, werd er wel tot aan de laatste minuut van de wedstrijd fanatiek gestreden. Want iedere vis was belangrijk voor de einduitslag.

De prijswinnaars van de ochtendploeg: 1) Ilse Frolich met 10 vissen, 2) Jildert Leijenaar met 8 vissen, 3) Berend Zeilmaker met 7 vissen, 4) Hielke Leijenaar met 7 vissen, 5)

Mika Rinsma met 5 vissen. De langste vis was een brasem van 27 cm voor Ilse Frolich.

Prijswinnaars middagploeg: 1) Lars Armstrong met 13 vissen, 2) Tygo van der Wal met 5 vissen, 3) Dylan Tichelaar met 3 vissen, 4) Tessa Hiemstra met 2 vissen, 5) Hendrik-Jan Wierda met 2 vissen. De langste vis was een brasem van 34 cm voor Tessa Hiemstra.

De jury bestond uit Britt Goudberg en Emma Bouma. Door bedrijfsleider Jan Grijpstra werd het eremetaal aan de winnaars uitgereikt. Voor iedere deelnemer was er nog een goody bag.

Prijswinnaars ochtendploeg.

(Foto: HC - Ubbo Posthuma)

Harlingen in de herfst

Het was gistermorgen een echte herfstochtend; mist en erg mooie herfstkleuren. "Dit huis staat aan de Rozengracht en wordt met de dag mooier", aldus Anna Zuidema.

(Foto: Anna Zuidema)

Tentoonstelling

4 november

Locatie:

Buiten & Thuis

Fahrenheitstraat 5 Harlingen

Openingstijden

Zaterdag 4 november 09.00-17.00 uur

De dieetcoach

25% van de vrouwen heeft bloedarmoede

Uit recent onderzoek van de Wageningen University & Research (WUR) blijkt dat een kwart van de Nederlandse vrouwen bloedarmoede heeft. Dit komt onder andere door te weinig ijzer in hun voeding. Wat zijn de gevolgen hiervan en wat kun je er zelf aan doen?

Allereerst is het opsporen van de bloedarmoede een probleem. Dit omdat deze vrouwen vaak geen symptomen ervaren omdat hun lichaam aan het ijzertekort gewend is geraakt. Vrouwen die vegetarisch eten en zwaar menstrueren zijn volgens voedingsonderzoeker Hans Verhoef (WUR) een risicogroep voor een ijzertekort. Naast een veranderd eetpatroon noemt Verhoef nog een risico: vrouwen menstrueren tegenwoordig vaker dan vroeger. Dit komt doordat vrouwen op vroegere leeftijd ongesteld worden en minder vaak zwanger zijn of borstvoeding geven. Hierdoor hebben zij in hun leven meer bloedverlies. Terwijl vrouwen in de oertijd 160 keer in hun leven ongesteld werden, maken vrouwen nu gemiddeld 450 menstruatiecycli door in hun leven.

Het is bekend dat ijzertekort kan leiden tot bloedarmoede. Bij bloedarmoede is er een verminderde hoeveelheid zuurstof in het lichaam. Dit komt doordat ijzer nodig is om hemoglobine te bouwen. Hemoglobine kan zuurstof binden en brengt dit via het bloed naar de lichaamscellen. Bij te weinig ijzer lukt dit minder goed. De klachten die hierbij ontstaan zijn vermoeidheid, hartkloppingen, duizeligheid, kortademigheid, bleek zien, zweten, hoofdpijn, haaruitval en rusteloze benen. Bij zwangere vrouwen kan ijzertekort ernstige gevolgen hebben voor zowel de moeder als het ongeboren kind.

Verhoef noemt in het onderzoek risico's als een lager geboortegewicht, bloedarmoede bij pasgeborenen, verminderde ijzervoorraden en het vergroten van de kans op bloedarmoede op jonge leeftijd. Daarom pleit Verhoef voor systematische metingen van ijzertekorten bij vrouwen en dan vooral tijdens de zwangerschap. Ook is er meer bewustwording nodig rondom hoe zwaar vrouwen menstrueren. Een vrouw

verliest dan gemiddeld 40 milliliter bloed in enkele dagen. Maar bij sommige vrouwen loopt dat op tot 100 of zelfs 200 milliliter bloed. Verhoef noemt als oplossing het gebruik van ijzerpillen en het verminderen van het aantal menstruaties door het overslaan van de stopweek bij het gebruik van anticonceptiepillen.

Ik zou liever zien dat er meer kennis komt over de opname van ijzer uit onze voeding in het maagdarmkanaal. IJzer komt in ons voedsel in twee vormen voor: als haemijzer en als non-haemijzer. Haemijzer zit alleen in dierlijke producten zoals vlees, vis en gevogelte. Non-haemijzer zit vooral in plantaardige voedingsmiddelen, zoals volkorengranen, peulvruchten en noten. Van haemijzer wordt naar schatting vijftientwintig procent opgenomen. De opname hiervan is vrij stabiel (het maakt weinig uit wat u hierbij eet of drinkt). De opname van non-haemijzer varieert van één tot tien procent. Deze opname is afhankelijk van de zuurgraad in de darm en van andere aanwezige voedingsstoffen. Vitamine C bevordert de opname van non-haemijzer. Koffie en thee zorgen voor een verminderde opname van zowel haem als non-haem ijzer. Ook fytinezuur uit peulvruchten en granen remt de opname van non-haemijzer.

Bij de bereiding van brood wordt fytinezuur onwerkzaam gemaakt. Bij gebruik van rauwe zemelen kan het fytinezuur de opname van ijzer echter wel sterk verminderen. Als laatste remt calcium de opname van zowel haem als non-haem ijzer. Calcium zit in melkproducten en kaas. Op de lange termijn is de remmende werking van calcium op de ijzeropname nauwelijks aan te tonen. Waarschijnlijk komt dat doordat je met een gevarieerd eetpatroon zowel stoffen binnenkrijgt die de ijzeropname bevorderen, als stoffen die deze remmen.

Wil je meer weten? Neem dan contact op met Irene Kieftenburg, diëtist Libra, tel. 06-11276810 of mail naar irene@libra-dieetadvies.nl. Libra is gevestigd in Franeker (Gezondheidscentrum Het Want), Harlingen (Fysio Harlingen) en Sexbierum (Fysio Harlingen). De diëtist wordt vergoed vanuit de basisverzekering en je hebt geen verwijzing (meer) nodig.

buiten & thuis

Maak het gezellig in en om *jouw* huis

Check ons uitgebreide assortiment in onze webshop!

ONTDEK DE VERNIEUWDE WINKEL!

Bloemist, Jumper en
alles voor binnen en buiten,
vind je bij **Buiten&Thuis**

buiten&thuis
Bloemen & planten

JUMPER
de diersuper

buiten&thuis
Maak het gezellig in en om *jouw* huis

Winkeladres

Fahrenheitstraat 5 | 8861 NH | Harlingen
(naast de McDonald's)

www.buitenenhuis.nl

Knip deze bon uit en ontvang

5% korting

op je aankoop
op het gehele assortiment*

Geldig t/m 31 december 2023
* met uitzondering van lopende aanbiedingen

**buiten
& thuis**

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid maakt kennis met Harlingen

Afgelopen maandag en dinsdag bracht de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) een werkbezoek aan Harlingen. De WRR adviseert de regering over verschillende thema's vanuit haar wetenschappelijke achtergrond. Tijdens verschillende programmaonderdelen kwamen onder meer werkgelegenheid, bereikbaarheid, de Harlinger haven en de lokale democratie aan bod.

Burgemeester Ina Sjerps: "Harlingen heeft zich van haar beste kant laten zien. De WRR heeft in een korte tijd veel informatie vergaard en inspiratie opgedaan. We hebben kunnen delen wat hier speelt en leeft. Ook hebben we goed weergegeven wat we vanuit Den Haag nodig hebben om toekomstbestendig te kunnen zijn

en blijven." Maandag stond in het teken van informeel overleg tussen de WRR en regionale bestuurders. Dinsdag werd er gesproken met het college van B en W over de spanning tussen economie en natuur, na een inleiding van Marijn Molema van Planbureau Fryslân. Met een vertegenwoordiging van de gemeenteraad

werd er gesproken over de werking van de gemeenteraad en lokale thema's. Tussen de sessies door werd er in de haven kennisgemaakt met de garnalenvisserij en de bruine vloot. Het programma werd afgesloten met een paneldiscussie waarvoor hoofdredacteuren en journalisten van regionale en lokale media waren uitgenodigd. Hierin stond het thema democratie & lokale media centraal. De WRR brengt twee keer per jaar een bezoek aan een gemeente of regio. De input tijdens deze bezoeken wordt waar het kan meegenomen in haar adviezen aan de regering.

Pilot ANWB AutoMaatje verlengd

ANWB AutoMaatje blijft in ieder geval nog een jaar rijden in Harlingen. Het college van B en W heeft de pilot verlengd tot en met 31 december 2024.

AutoMaatje is, evenals de Futbringer, door de gemeente Harlingen ingezet om de mobiliteit en leefbaarheid te verbeteren. De Futbringer is een lokale buslijn die Harlingers voor één euro naar het centrum brengt. De ritten worden uitgevoerd door Taxi Van der Pol en deze pilot van een jaar loopt tot 1 maart 2024. ANWB AutoMaatje ging vorig jaar september van start. Dit is een vervoersservice met vrijwillige chauffeurs die minder mobiele plaatsgenoten vervoeren. De chauffeurs gebruiken daarvoor hun eigen auto en de passagiers betalen 35 cent per kilometer.

Begon AutoMaatje met met 9 deelnemers en 8 chauffeurs, in april van dit jaar waren er 61 deelnemers en 18 chauffeurs. Dat blijkt uit een voortgangsrapportage. "De verwachting is dat er de komende maanden alleen maar meer gebruik van gemaakt zal gaan worden", aldus het college van B en W. Uit de

rapportage blijkt verder dat een derde van de deelnemers uit het Oosterpark komt; ruim twintig procent uit de binnenstad en zestien procent uit De Spiker. Er zijn drie deelnemers in Wijnaldum.

De deelnemers gaan vooral op pad om bij iemand op bezoek te gaan; daarna komt een medische reden het meest voor en slechts een klein aantal deelnemers belt AutoMaatje om boodschappen te doen.

Terwijl het gebruik van AutoMaatje in de lift zit, is er een sprake van een daling bij het wmo-vervoer. "Sinds januari 2020 is het aantal collectief vervoersvoorzieningen niet eerder zo laag geweest", meldt de voortgangsrapportage. "Of dit verband houdt met de pilot ANWB AutoMaatje is niet met zekerheid te zeggen. De afgelopen jaren heeft er namelijk wel vaker een daling plaatsgevonden."

Volgens het college van B en W moet een pilot zoals AutoMaatje langer draaien om de effecten goed weer te kunnen geven. "Het lijkt erop dat men ANWB AutoMaatje inmiddels weet te vinden, dit is te zien aan de stijging van de gebruikersaantallen. Door de pilot te verlengen willen we een beter beeld vormen van ANWB AutoMaatje en een kader bepalen om het succes te meten."

Huisconcert aan Zuidoostersingel

Tonny Holsbergen organiseert regelmatig huisconcerten in haar woning op Zuidoostersingel 43. Het is een uitgelezen kans voor muzikliefhebbers die bijzondere en onbekende instrumenten willen zien en horen. Zondag 5 november zijn er maar liefst twee concerten, om 13.00 en om 15.30 uur. Op beide concerten treden voor de pauze op Wim Cnossen (uilleann pipes), Jan de Vries (trekzak), Hans Weehuizen (concertina en zang), Jan Huitenga (viool en zang), Henk Roodbergen (gitaar), Tonny Draailier (nyckelharpa, gitaar, bodhran en zang). Na de pauze de jazzband Not At All Stars. De toegang is gratis, wel wordt na afloop een vrijwillige financiële bijdrage gevraagd voor de muzikanten. Aanmelden is niet nodig.

Gitaar- en basgitaarlessen voor Harlingen en omgeving
www.harrygreve.nl

Collecte Nierstichting

Ruim 40.000 vrijwilligers collecteerden van 17 tot en met 23 september in heel Nederland tijdens de collectetweek van de Nierstichting. In de gemeente Harlingen bracht de collecte 3057,19 euro op. "Als we nu niets doen," meldt de Nierstichting, "is nierschade straks wereldwijd doodsoorzaak nummer 5. Nu al telt Nederland 1,7 miljoen mensen met nierschade, jong en oud. Dit aantal neemt alleen maar toe. Alle donaties dragen bij aan het voorkomen, behandelen en genezen van nierscha-

de. Wij bedanken alle collectanten dan ook hartelijk voor hun vrijwillige inzet en donateurs voor hun steun. En zijn ontzettend blij met deze opbrengst." Collectant gemist? Wie de collectant van de Nierstichting is misgelopen, kan alsnog een donatie doen op nierstichting.nl.

Help nierziekten genezen.

Sms NIER naar 4333 of geef via nierstichting.nl

Met 1 SMS doneert u eenmalig € 2 (exclusief telefoonkosten). Meer informatie: www.nierstichting.nl/ans

NIERSTICHTING
Leven met nier 4100 per

Volgend jaar weer Harlinger Veteranendag

De 'Harlinger Veteranendag', onlangs met de expositie 'Helmen vol verhalen' in het Entrepotgebouw, krijgt volgend jaar een vervolg. Dat is de uitkomst van een evaluatie door Harlinger veteranen betrokken bij de organisatie en Adry Attema en Käthe Kuperus van gemeente Harlingen. Er werd met tevredenheid teruggekeken op de expositie, de openingsdag en de mooie en bijzondere gesprekken met bezoekers. De Veteranendag wordt volgend jaar gehouden op de laatste zaterdag van september. Over de invulling en de organisatie wordt komend voorjaar verder gesproken, waarbij speciale aandacht is voor communicatie, organisatiestructuur, logistiek, de relatie met het anjerperk in het Harmenspark, de link met de landelijke en provinciale Veteranendag en verbinding met jongere veteranen, aldus de organisatie. "Voor elkaar en met elkaar gaan we verder!" (Foto: Tiemen Jansen)

Kruiden & Specerijen deel 322

Fred de Vries (fredvries.nl)

Salade Caprese

Ik neem aan dat iedereen wel de beroemdste salade van Italië kent: de Insalata Caprese ofwel de Salade Caprese. Zoals de naam al aangeeft, stamt deze salade van het Italiaanse eiland Capri, beschut gelegen in de Baai van Napels. De salade is een klassiek bijgerecht of zelfs lichtverteerbare lunch die verfrissend is en tegelijkertijd eenvoudig te bereiden: schijfjes tomaat, afgewisseld met schijfjes mozzarella en afgemaakt met verscheurde blaadjes basilicum en besprenkeld met extra virgine olijfolie. Nog een beetje peper er overheen en klaar.

Van de tweede helft van de negentiende eeuw tot de eerste decennia van de twintigste eeuw was Capri een gewilde vakantiebestemming voor de rijk and famous. Vooral edellieden, schrijvers en kunstenaars hadden (of huurden) er een villa of verbleven in een van de vele hotels. Zo beroemd is de Salade Caprese geworden dat er zelfs een ontstaansgeschiedenis moest worden verzonden. Sommigen claimen uit een misplaatst gevoel van patriotisme dat de salade is gecreëerd omdat de kleuren van de salade de kleuren van de Italiaanse vlag zouden verbeelden, maar dat is slechts toeval (en onzin). De eerste vermelding van deze salade stamt uit 1924 toen de Italiaanse dichter Filippo Tommaso Marinetti (1876-1944) verbleef in het uiterst luxe (en dus prijzige) Hotel Quisisana op Capri. Hij verveelde zich wat en ontstak in woede toen hem als lunch wederom een bord

pasta werd voorgeschoteld. Hij vond plotseling dat pasta maar 'ouderwets' was en dat ze maar eens iets nieuws moesten verzinnen. De geïrriteerde kok greep snel wat verse ingrediënten, die in de keuken rondslingerden, en drapeerde deze op een stokbrood. Wat olijfolie en peper eroverheen en de Insalata Caprese was geboren.

In latere versies verdween het brood, de olijfolie werd aangevuld met balsamicoazijn en werd de mozzarella (van koeemelk) vervangen door buffelmozzarella. Op Capri worden namelijk geen buffels gehouden. Op het eiland muteerde de salade verder doordat men - in plaats van basilicum - enkele blaadjes wilde rucola en wat gedroogde oregano begon toe te voegen, maar elders bleef men vasthouden aan basilicum. Overigens moeten echte liefhebbers ook niets hebben van de balsamicoazijn, omdat deze de subtiele smaak van de mozzarella zou overheersen. Less is more bij de Salade Caprese.

Maar wij denken ook dat de evolutie van deze salade nooit stil hoeft te staan en tussen zijn er enkele interessante variaties ontstaan, waaronder die met schijfjes perzik of die met stukjes meloen. Heerlijk én gezond.

**BOEK
BESTELLEN?**
www.flevomedia.nl
FLEVOMEDIA
ALTIJD WAD NIEUWS!

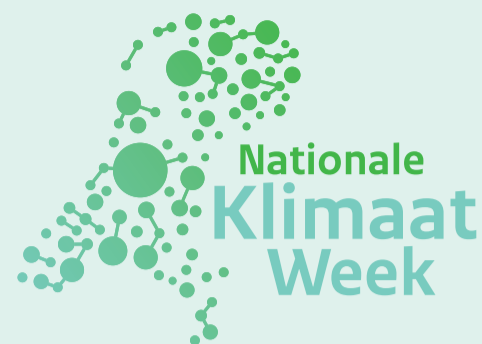

Havenbedrijf

Havenmeester Andries Koornstra is woensdagmiddag in het huwelijksbootje gestapt met zijn Hilda uit Enkhuizen. Beiden komen uit een vissersfamilie. Hun hart is dus altijd bij het water. Samen trekken zij erop uit met de caravan of met een bootje en varen heerlijk rond door de Friese wateren. Als verrassing heeft buurman Piet met zijn oldtimer het bruidspaar naar het stadhuis in Harlingen gereden. (Foto: HC - Joachim de Ruijter)

NATIONALE KLIMAATWEEK

30 oktober t/m 5 november 2023

MAKKELIJKE TIPS OM ENERGIE TE BESPAREN

Energie besparen is voor sommige mensen pure noodzaak om rond te komen. Het hoeft niet moeilijk te zijn. Hoe je dat doet? Lees deze tips en bepaal zelf waar je morgen mee kunt starten!

- 1. Douche twee minuten korter** Besparing: €29 per jaar.
- 2. Vervang je douchekop door een spaardouchekop**
Besparing: €28 per jaar.
- 3. Doe de was op een lagere temperatuur**
Ook op 30 of 40 graden wordt je was schoon. En zet je wasmachine pas aan als die helemaal vol is. Besparing: €14 per jaar.
- 4. Kies een minder heet vaatwasserprogramma**
Bijvoorbeeld het eco programma. En zet je vaatwasser pas aan als die helemaal vol is. Besparing: €16 per jaar.
- 5. Sluit alle binnendeuren in huis**
En verwarm alleen de ruimtes waar je veel bent. Tip: met een deurdranger gaan deuren automatisch dicht. Besparing: €250 per jaar.
- 6. Zet 's nachts je thermostaat laag**
En overdag ook als je weggaat. Dit kan al een uur van tevoren. Besparing: €175 per jaar.
- 7. Zet je thermostaat één graadje lager**
Draai thermostaatkranen dicht in kamers die je niet gebruikt. Besparing: €60 per jaar.
- 8. Plak radiatorfolie achter je radiatoren**
Je bespaart 't meest bij radiatoren tegen de buitenmuren. Besparing: €25 per jaar.
- 9. Gebruik elektrische bijzetkachels zo min mogelijk**
Ze vreten energie. Kies in koude slaap-kamers liever voor een elektrische deken. Besparing: €45 per jaar.
- 10. Vervang gloei- en halogeenlampen door led-lampen**
Die zijn zo'n 80% zuiniger. Vervang eerst je lampen die 't vaakst branden. En daarna alle lampen met veel watts. Besparing: €55 per jaar.
- 11. Laat je cv-ketel energiezuinig afstellen**
Een cv-ketel kan door 'waterzijdig inregelen' zuiniger met energie omgaan. Vraag een energiecoach (via de Stuw) hoe dit werkt en wat er mogelijk is. Besparing: €120 per jaar.

Eigenaar van een gemeentelijk monument of beeldbepalend pand?

U kunt voor het verduurzamen van uw woning nu gebruik maken van het Glastra van Loon-Bruinsma Fonds. Meer weten? Kijk op heinbuismanstichting.nl

Plannen voor een geveltuin, meer groen aanleggen of water opvangen?

Check of je in aanmerking komt voor een financiële bijdrage via harlingen.nl/subsidies

Vragen over duurzaam (ver)bouwen, energiebesparing en energie opwekken?

Ga naar duurzaambouwloket.nl/harlingen

Duurzame bouwvragen?

Kom langs op ons spreekuur. Iedere woensdagmiddag 14.00 - 17.00 uur
Locatie: Waddenpromenade 1 in Harlingen

Inschrijven is verplicht, bel naar: 140517
Ma. t/m do. tussen 9.00 en 12.30 uur

Kent u de energiecoach van de gemeente Harlingen, Dewi Zeemans, al?

Afspraak maken? Ga naar energiecoachfryslan.nl en vul het formulier in of mail naar energiecoach@harlingen.nl. Bellen mag ook: 140517, keuze 2.

Buurthuiskamer van de stad

Koud thuis? Kom er warm en gezellig bij zitten! Di. t/m vr. 13.30 - 16.30 uur.

Locatie: William Boothstraat 27-29, 8861 TL Harlingen. 0517-412481

HARLINGEN

WELKOM
AAN BOORD

Jeugdjournaal

In verband met de herfstvakantie een beperkt programma afgelopen zaterdag. Maar met name in de ochtend viel er toch nog genoeg te beleven op het Oostersportpark waar het overigens morgen ook nog rustig is. Op zaterdag 4 november gaat voor veel teams de tweede fase van start.

JO19

De JO19-1 kwam afgelopen zaterdag niet in actie. Zij hadden de 1e fase (bekercompetitie) al afgesloten met een derde plaats. Voor hen gaat morgen de 2e fase al van start omdat JO19-1 uitkomt in de hoofdklasse. Morgen (09.30 uur) staat de uitwedstrijd tegen Franeker op het programma.

JO17

JO17-1 had ook een vrij weekend maar mag morgen weer aan de bak als de nummer drie van de 6e divisie, GVAV Rapiditas, naar Harlingen komt.

JO15

Ook JO15-1 heeft de bekercompetitie (1e fase) afgesloten. Morgen begint voor hen de 2e fase in de hoofdklasse met een thuiswedstrijd tegen Sneek Wit Zwart.

JO14

Bij de JO14-groep heeft JO14-2 de 1e fase afgesloten met een 6-0 nederlaag tegen SDS. In een poule met louter JO14-1 teams zijn niet op de laatste plaats geëindigd maar keurig zesde.

JO13

Voor JO13-1 staat er morgen nog genoeg op het spel in de uitwedstrijd tegen LSC. De wedstrijd werd afgelopen zaterdag afgelast dus morgen nieuwe kansen. Inzet is de eerste plaats om zo door te gaan in de beker.

JO12

JO12-1 speelde in een spannende wedstrijd met 1-1 gelijk tegen Geelt Wit van Ameland. De laatste wedstrijd van JO12-2 ging helaas met 6-0 verloren tegen AVV.

JO11

En daar was de eerste mooie driepunter voor JO11-1. Zij speelden uit tegen Harkema Opeinde en kwamen met een mooie 8-0 overwin-

ning terug op het Oostersportpark. JO11-3 verloor de laatste wedstrijd tegen Akkrum met 7-0 maar is nog steeds trots op de 3 punten gehaald tegen SDS.

JO10/JO9/JO8

Bij deze categorie doen maar liefst negen teams mee bij aanvang van de competitie. In deze categorie worden geen uitslagen en standen bijgehouden. Dit is volgens de KNVB in lijn met de ontwikkeling van de nieuwe wedstrijdvormen waarbij het draait om het vergroten van het spelplezier van pupillen. Bij deze categorie kwamen er toch nog zes teams in actie die hun laatste wedstrijd speelde van de 1e fase. Op zaterdag 4 november begint de 2e fase.

De dag van morgen

Morgen in verband met de herfstvakantie maar een zeer beperkt programma. Toch spelen JO17-1 en JO15-1 beiden thuis voor de competitie en wordt er gekeken of er genoeg kinderen weer terug zijn van vakantie zodat de Waddenroebes ook weer verder kunnen met de landencompetitie. Dat alles maakt morgen toch weer tot de mooiste dag van de week.

JO12-2 was niet opgewassen tegen AVV en verloor met 0-6.

(Foto: Wies Procee)

Teatse Tichelaar komt tekort op NK survivalrun

In verband met de dertigste editie van de survivalrun in het Achterhoekse Neede, had de organisatie het Nederlands kampioenschap Ksr (korte run) toegewezen gekregen. Omdat alle andere officiële afstanden dan vervallen, staat bijna de volledig Nederlandse top aan de start. Spektakel gegarandeerd. Bijna 7 km met 28 hindernissen, waaronder een aantal pittige cominatiehindernissen. Omdat de afstand relatief kort is, is het eigenlijk een lange sprint.

Teatse Tichelaar stond hier in 1993 ook al aan de start. De sport was nog erg nieuw en bestond alleen maar uit een lange afstand van ongeveer 28 km. De hindernissen waren ook veel minder zwaar dan nu, maar de deelnemers ook minder getraind in het nemen van obstakels. Teatse had goed getraind, was fit, maar maakte zich geen illusie wat betreft een podiumplek. Daarvoor was de concurrentie veel te groot. In Leeuwarden, op 1 oktober tijdens de Bikkelrun, pakte hij nog een mooie derde plaats bij de 50+. Dat zat er nu niet in, en dus was de opzet om een goede run neer te zetten en dan maar zo hoog mogelijk te eindigen. Die doelstelling kon na een kilometer al de prullenbak in. De start was nog okee, maar daarna was de energie ver te zoeken. Na twee technische klimfouten moest Teatse eeuwige concurrent Bart Dinkelman uit Lochem, die bij hem in de startgroep zat, al laten gaan. Hij zou hem pas na de finish

weer terugzien. Tijdens de rest van de wedstrijd kreeg Tichelaar het steeds zwaarder. Liep te hijgen en te puffen en worstelde zich door de hindernissen heen. Dat was twee weken daarvoor in Leeuwarden heel anders. Het was nu gewoon een off day. Het eindresultaat viel dan ook dik tegen: 13e (van de 53) bij de 50+ in 1.18.09. De Survival Bond Nederland heeft (nog) geen 60+ categorie. Bart was 6 minuten uitgelopen en werd 7e en dus eerste 60 plusser. De twee komen elkaar in de loop van het seizoen nog wel vaker tegen. Overall 131e van 342. Volgende wedstrijd is Vollenhove op 11 november.

Het feestje van JO17-2 werd meteen na afloop in St. Anna parochie gevierd.

Mooi resultaat van JO17-3 in de laatste wedstrijd tegen Friesland waardoor ze gedeeld eerste werden. (Foto: Frans Bode)

Zeerobben JO17-2 en JO17-3 zeer succesvol

Soms zit het mee en soms zit het tegen. Dat gold deze 1e fase zeker ook voor JO17-2 en JO17-3. JO17-2 verloor soms onnodig maar eindigde aan het eind van de 1e fase wel op de eerste plaats en gaat dus door in de beker. JO17-3 verloor ook onnodig maar herstelde zich ook knap en eindigde op een gedeelde eerste plaats maar moest twee teams met een beter doelsaldo voor laten gaan. JO17-2 wist van de zeven wedstrijden er vijf te winnen en verloor tweemaal. En dat bleek genoeg voor de eerste plaats. De laatste wedstrijd in St. Annaparochie moest nog wel "even" gewonnen worden maar ondanks het vroege tijdstip waren de mannen meteen scherp en namen middels een 1-3 overwinning de 3 punten mee naar Harlingen. En daarmee zijn ze dus grandioos winnaar geworden van de 1e fase en gaan daardoor door in de beker. Dit resultaat krijgt nog meer glans als je ziet dat deze ploeg was ingedeeld bij de JO17-1 teams van SJO Arum/Stormvogels, fc Harlingen, sc Berlikum, St. Annaparochie, Mulier en SJO AVC/Tzummarum. Een geweldige prestatie van deze ploeg die geen schaal maar wel een welverdiende beker in ontvangst mochten nemen.

Eindstand:

Zeerobben JO17-2	7-15
SJO Arum/Stormvogels JO17-1	7-13
Fc Harlingen JO17-1	7-11
Mulier JO17-1	7-10
Sc Berlikum JO17-1	7-10

En wat mogen de mannen van JO17-3 ook ongelofelijk trots zijn op hun prestaties in de 1e fase. De laatste wedstrijd tegen Friesland begon al om 8.45 uur op het Oostersportpark en even leek het erop dat dit voor velen te vroeg was maar na de 1-1 herpakte de jongens zich en liepen, via soms prachtige aanvallen, uit naar een 6-2 overwinning. Dat bleek uiteindelijk niet genoeg voor de poulewinst want er eindigden drie teams met 15 punten uit 6 wedstrijden op de eerste plaats. Door een beter doelsaldo werd LAC Frisia JO17-5 (+42) eerste in de poule, S.F. Deinum (+33) werd tweede en Zeerobben (+18) werd derde. Maar dat doet niets af aan deze prachtige teamprestatie. Slechts een wedstrijd (onnodig) verloren van Deinum en de rest allemaal glansrijk gewonnen.

Eindstand:

Frisia JO17-5	6-15 (47-05)
SF Deinum JO17-1	6-15 (39-06)
Zeerobben JO17-3	6-15 (28-10)

Zero Waste Wandeltour door Harlingen

Afvalvrij boodschappen doen? Ga dan op stap met Lemke Statema, voor een 'Zero Waste Wandeltour' door Harlingen, op woensdag 1 november van 9.30 tot 11.30 uur.

Lemke Statema werkt bij de Friese Milieu Federatie en is projectleider Skjin Wetter, de jaarlijkse schoonmaakactie die onlangs weer gehouden werd in een groot aantal Friese gemeenten, waaronder Harlingen. De Zero Waste Zero Waste Wandeltour is een verlengde van Skjin Wetter ('schoon water'). Tijdens de wandeltour ligt de focus op het verminderen van afval in het dagelijks leven. Er worden praktische tips gegeven over hoe men kan bijdragen aan een schonere planeet door bewust te consumeren en afval te verminderen. Er is ook genoeg tijd om vragen te stellen. "Er is gegarandeerd voor iedereen iets nieuws te ontdekken", aldus Statema. "Zelf

vond ik het een hele openbaring toen ik erachter kwam in welke verzorgingsproducten verborgen micro-plastics zitten." Deelname aan de tour is gratis. Wel even van tevoren aanmelden, omdat er maar een beperkt aantal plaatsen beschikbaar is. Aanmelden kan op bit.ly/zerowastewandeltours. Wat neem je mee? Goede schoenen en eventueel een paraplu; je eigen boodschappentas, herbruikbare potjes en zakjes voor aankopen onderweg; een beker voor koffie of thee. De HC zoekt een burgerjournalist die meegaat en een verslag wil schrijven voor publicatie in de Harlinger Courant. Aanmelden: redactie@harlingercourant.nl.

Voorbeschouwing Berlikum - Zeerobben

Debutant Berlikum pakt de drie punten bij het buurdorp Sint Annaparochie en komt daardoor van de nul af. Een krappe overwinning met 2-3 werd in de slotfase bewerkstelligd. In de derde klasse van seizoen 2022/23 werden de Berlikumers met 4 punten afstand op Rijperkerk kampioen. Zij betreden met dit resultaat voor de tweede keer in de historie de tweede klasse. Hopelijk voor hen met een beter positie op de ranglijst dan toentertijd, zij moesten na één jaar alweer af dalen naar de derde klasse. Met een degelijk elftal zal menig tegenstander tot de tanden toe bewapend richting Berlikum moeten vertrekken. De Oranjehemden zal er alles aan gelegen zijn om de overwinningsroes voort te zetten en zo met winst gelijk in punten te komen met de Harlingers. In een meer spannende dan mooie wedstrijd moest Zeerobben de winst aan FVC laten. Na de 0-1 probeerden de groenwitten het wel, maar de deur bleef dicht en in de omschakeling kwamen ze nog goed weg. Het ontbreken van een aantal sterkhouders zou hieraan wel eens debet kunnen zijn geweest. In de oefenwedstrijd tegen eerste klasser Burgum zag het er in ieder geval in de eerste helft goed uit met aantrekkelijk voetbal. De 3-2 winst was over de gehele wedstrijd gezien wel verdiend. Met een bijna complete selectie mogen de vaste supporters hopen op een resultaat. We zijn benieuwd wat de trainers Konings/Janssen deze keer uit de hoge hoed toveren. Zaterdag 28 oktober, Berlikum - Zeerobben, aanvang: 14.30 uur.

Nieuwe 'Zeerobben-klok'

Vorige week ontving voorzitter Sander Alberda uit handen van Paulien Broekhuizen een mooie 'Zeerobben-klok'. De klok werd uitgereikt voor de nieuwe commissiekamer waar zaterdags het wedstrijdsecretariaat is gevestigd. Hier zal de klok een mooi plekje krijgen zodat zowel leiders als scheidsrechters altijd op tijd zijn bij de wedstrijden. De klok is Zeerobben aangeboden door ten Hoeve uurwerken te Joure (Johan ten Hoeve en Paulien Broekhuizen). In de klok is het Zeerobben-embleem verwerkt. Prachtig gebaar van deze sponsor. Vanaf nu klinkt niet alleen vanaf het veld maar ook vanuit de commissiekamer: "tijd is tijd"! (Foto: Frans Bode)

Vrijdag 27 oktober 2023

Ontvang de bekendmakingen in uw mailbox

Veel bekendmakingen verschijnen iedere week in het digitale gemeentebled van De overheid. Het is mogelijk iedere week alle bekendmakingen in uw buurt via de mail te ontvangen. Aanmelden voor de e-mailservice van overheid.nl is zo gedaan via <https://zoek.overheid.nl>. Kijk op www.harlingen.nl/bekendmakingen voor meer informatie.

Vindt u het lastig om uw zaken digitaal te regelen? Of beschikt u niet over de juiste middelen? Bibliotheek Harlingen helpt u graag een handje!

APV en Bijzondere Wetten

De volgende aanvragen zijn binnengekomen:

- ▶ 19-10-2023, Feenstra, Ontheffing voor het plaatsen van een materiaalcontainer op de kruising Achlumerdijk, D. Nieuwenhuisstraat voor de periode van 20-10-2023 tot en met 1-12-2023.
- ▶ 19-10-2023, A. de Boer, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in café den Smeerpaa, gevestigd aan de Voorstraat 86 in Harlingen, voor het jaar 2024.
- ▶ 20-10-2023, dhr. P.J. de Bock, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in Bar de Bock, gevestigd aan de Lanen 70 in Harlingen, voor het jaar 2024.
- ▶ 20-10-2023, Dhr. S. Helvrich, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in café Gewoân Sven, gevestigd aan de Voorstraat 64 in Harlingen, voor het jaar 2024.
- ▶ 25-10-2023, Dhr. N. van der Tol, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in Eigentijds, gevestigd aan de Grote Bredeplaats 29 in Harlingen, voor het jaar 2024.

Tegen een binnengekomen aanvraag/verzoek kan geen bezwaar worden ingediend.

De volgende vergunningen en ontheffingen zijn verleend:

- ▶ 19-10-2023, Feenstra, Ontheffing voor het plaatsen van een materiaalcontainer op de kruising Achlumerdijk, D. Nieuwenhuisstraat voor de periode van 20-10-2023 tot en met 1-12-2023.
- ▶ 23-10-2023, A. de Boer, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in café den Smeerpaa, gevestigd aan de Voorstraat 86, voor het jaar 2024.
- ▶ 23-10-2023, dhr. P.J. de Bock, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in Bar de Bock, gevestigd aan de Lanen 70, voor het jaar 2024.
- ▶ 23-10-2023, Dhr. S. Helvrich, Aanwezigheidsvergunning voor twee kansspelautomaten in café Gewoân Sven, gevestigd aan de Voorstraat 64, voor het jaar 2024.

Bezwaar

Indien u het niet eens bent met een besluit dan kunt u hiertegen bezwaar maken. Hiervoor dient u binnen 6 weken na de datum van het besluit een gemotiveerd bezwaarschrift in te dienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan burgemeester en wethouders van Harlingen, Postbus 10.000, 8860 HA te Harlingen.

Voorlopige voorziening

Als u de beslissing op het bezwaarschrift niet wilt afwachten en snel duidelijkheid wilt dan kunt u de voorzieningenrechter vragen om een voorlopige voorziening. Het adres van de voorzieningenrechter is: Voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

Omgevingsvergunning

Burgemeester en wethouders van Harlingen maken bekend dat tot en met 25-10-2023.

De volgende aanvragen reguliere procedure Omgevingsvergunning zijn binnengekomen:

- ▶ 19-10-2023, Rozengracht 34, Harlingen, het realiseren van een interne spreekruimte;
- ▶ 20-10-2023, Schritsen 47 en 49, Harlingen, het plaatsen van zonnepanelen en het restaureren van het pand;
- ▶ 21-10-2023, Achlumerhof 42, Harlingen, het vervangen en vergroten van een raam;
- ▶ 23-10-2023, Zuiderhaven 1, Harlingen, het plaatsen van zonnepanelen;
- ▶ 24-10-2023, Midlumerlaan 24, Harlingen, melding brandveilig gebruik.

De volgende aanvraag reguliere procedure Omgevingsvergunning is verlengd:

- ▶ 24-10-2023, Vioolsteeg 2, Harlingen, het verbouwen van een pakhuis en berging tot woning en studio/werkruimte.

Tegen een binnengekomen aanvraag en/of verlengingsbesluit kan geen bezwaar worden ingediend.

De volgende aanvragen reguliere procedure Omgevingsvergunning zijn verleend:

- ▶ 17-10-2023, Liemendijk 20 B, Harlingen, het plaatsen van zonnepanelen;
- ▶ 19-10-2023, Prins Clausstraat, Perceel B 3903, Harlingen, het kappen van een boom;
- ▶ 20-10-2023, Sien van Hulstlaan 11 1, Harlingen, het kappen van 29 bomen.

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de datum van het verlenen, weigeren en intrekken van de vergunning een gemotiveerd bezwaarschrift tegen de verleende vergunning indienen bij burgemeester en wethouders van Harlingen, Postbus 10.000, 8860 HA te Harlingen.

De volgende ontwerp-Omgevingsvergunning uitgebreide procedure is verleend:

- ▶ 17-10-2023, Rijksweg 11, Midlum, het veranderen van de inrichting.

De aanvraag, het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken liggen met ingang van 23-10-2023 gedurende 6 weken ter inzage bij de afdeling Dienstverlening en Ondersteuning, team VVH in de Groenlandsvaarder, Voorstraat 35 te Harlingen.

Een ieder kan binnen zes weken na de datum van de ter inzage legging zienswijzen tegen het ontwerp besluit indienen bij burgemeester en wethouders van Harlingen, Postbus 10.000, 8860 HA te Harlingen. Informatie kan desgewenst worden verkregen bij de afdeling Dienstverlening en Ondersteuning, team VVH in de Groenlandsvaarder.

De volgende aanvraag uitgebreide procedure Omgevingsvergunning is verleend:

- ▶ 24-10-2023, Jetting 1, Harlingen, het renoveren van het pand de Parlevinker.

Degene wiens belang rechtstreeks bij het vaststellen is betrokken kan tegen deze beschikking beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht p/a: Guyotplein 1 te Groningen. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking bij de gemeente Harlingen ter inzage is gelegd aan de rechtbank worden gestuurd. De beschikking ligt vanaf 30-10-2023 ter inzage. Het

beroepschrift dient te zijn ondertekend en tenminste te bevatten uw naam, adres, dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden van het beroep.

'Bouwbalie' open

- ▶ Iedere woensdagmiddag 14.00 – 17.00 uur
- ▶ Locatie: Waddenpromenade 1 in Harlingen

Bewoners met bouwvragen kunnen een afspraak maken voor een fysiek spreekuur bij de 'bouwbalie' van de gemeente. Die vindt iedere woensdagmiddag plaats van 14.00 – 17.00 uur aan de Waddenpromenade 1 in Harlingen. Aanmelden is verplicht en kan door het algemene nummer te bellen: 140517. Bereikbaar van ma. t/m do. tussen 9.00 en 12.30 uur.

Lokale buslijn De Futbringer

De Futbringer is een initiatief van, voor en door Harlingers. Kijk voor meer informatie op www.harlingen.nl/futbringer

Stremmingen in de gemeente Harlingen

- ▶ Vanaf maandag 23 oktober t/m vrijdag 3 november 2023 is de brug in de Harlingerstraatweg gestremd voor de scheepvaart i.v.m. betonreparatie door Oosterhof Holman.
- ▶ Vanaf maandag 23 oktober tot en met vrijdag 24 november 2023 is de Kimswerderweg, deel Marnehiem, rotonde Achlumerdijk afgesloten in verband met herinrichtingswerkzaamheden. Het winkelcentrum Kimswerda en het Marnehiem zijn bereikbaar. In het weekeinde (vrijdagmiddag 17 november vanaf 16:00 uur tot en met zondag 19 november 2023) is ook de rotonde Achlumerdijk afgesloten in verband met asfaltonderhoud.
- ▶ Vanaf maandag 9 oktober tot en met 22 december 2023 zijn de Barkstraat, Brikstraat en de Bomstraat afgesloten voor verkeer in verband met herinrichtingswerkzaamheden. Dit is onderdeel van een groter project. In 2024 wordt de rest uitgevoerd. Volgt een nieuwe stremmingsmelding.
- ▶ In verband met herbestratingswerkzaamheden zal de Zuidoostersingel gestremd zijn van maandag 11 september 2023 vanaf ca. 07:00 uur tot vrijdag 10 november 2023 tot ca. 16:00 uur. De weg zal afgesloten zijn en er is geen omleidingsroute aanwezig.
- ▶ Harlingen, Zuiderhaven, Havenbrug, geen bediening in verband met werkzaamheden geldt het volgende: Geen bediening Havenbrug te Harlingen. Dit geldt vanaf maandag 8 januari tot en met vrijdag 23 februari 2024.

🏠 Klantcontactcentrum, voorstraat 35

☎ 14 0517

🌐 www.harlingen.nl

✉ Postbus 10.000, 8860 HA Harlingen

🐦 Gem_Harlingen

✉ info@harlingen.nl

Colofon

**HARLINGER
COURANT**

Flevomedia
Kanaalweg 72,
8861 KG Harlingen
Tel. 0517 - 430043
www.harlingercourant.nl

Redactie
redactie@harlingercourant.nl

Adverteren
Contractprijzen op aanvraag.
advertentie@harlingercourant.nl

Familieberichten
€ 0,56 per mm.
familieberichten@harlingercourant.nl

Ontvangt u geen bevestiging, neem dan contact met ons op. Aanleveren tot donderdag 16.00 uur.

Omroepertjes
€ 1,55 per regel. Gratis tot en met 5 regels voor particulieren indien het geen commerciële uiting betreft.
omroeper@harlingercourant.nl

Prijzen excl. BTW.

Druk
Flevodruk Harlingen BV, www.fh.nl

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Fc Harlingen JO19-1 had moeite met de verdedigers van Leovardia.

Jeugdoverzicht

Vanwege de vele regenval werden er wel een aantal uitwedstrijden afgelast maar het is geweldig om te weten dat de teams die wel speelden hun best weer hebben gedaan. Een klein overzichtje van afgelopen week.

Fc Harlingen JO7-JO8-JO9-JO10

Alleen JO9-1 moet aanstaande zaterdag voetballen, het betreft een thuiswedstrijd tegen Oosterlittens JO9-1 en begint om 9 uur. De JO7, JO8 en JO10 genieten van een vrij weekend en wachten op de nieuwe indeling.

Fc Harlingen JO11 en JO12

De jongens van JO11-1 kunnen tevreden terugkijken naar hun verloop van de eerste fase. Ingedeeld in de eerste klasse zijn ze op een mooie vierde plaats geëindigd. JO12-1 zag zijn wedstrijd op Terschelling afgelast worden. Helaas hebben zij geen punten gepakt in deze eerste fase maar ongetwijfeld komt daar na de herfstvakantie verandering in.

Fc Harlingen JO13 en JO15

Ook de laatste wedstrijd in Bakhuisen werd door de jongens van JO13-1 gewonnen, het werd 2-7. JO15-1 was al uitgespeeld en eindigt deze eerste fase op een vijfde plaats.

Fc Harlingen JO17 en JO19

JO17-1 zette nog een eindsprint in en mede door de 1-0 winst op koploper Arum Stormvogels JO17-1, eindigen ze op een hele keurige derde plaats. JO17-2 wist uiteindelijk toch nog een punt uit de wedstrijd tegen MKV JO17-1 te slepen, en speelden 3-3. Helaas had dit geen gevolgen meer voor de stand en zij eindigen deze eerste fase als zevende. JO19-1 heeft een uitdagende eerste fase achter de rug. In de eerste klasse eindigen ze op een keurige vijfde plaats. Tegen de nummer twee, Leovardia JO19-1 bleef het afgelopen zaterdag 0-0.

Fase één met bekerwedstrijden is achter de rug, en nu staat de na jaarscompetitie voor de deur. Hoe gaan de teams zich ontwikkelen? En welke prestaties gaan ze neerzetten naarmate het seizoen vordert? Volgende week meer nieuws rondom de jeugdteams bij fc Harlingen.

Het Oktoberfeest mag dan voorbij zijn, maar de dankbaarheid voor de schoonmaakploeg blijft bestaan. Dank jullie wel voor jullie inzet.

Geslaagd Oktoberfest

Afgelopen zaterdag veranderde de kantine van fc Harlingen in een waar Biergarten, en mede door de klanken van zanger Liudger Bekkema werd het Oktoberfest een groot succes.

Met een versierde kantine, spijker slaan, curryworsten, bierpullen en live muziek, had de activiteitencommissie van fc Harlingen alles uit de kast getrokken, en de dirndl-jurkjes en lederhosen waren goed vertegenwoordigd. Maar zoals altijd na elk groot feest, komt ook de tijd van opruimen. De schoonmaakploeg van fc Harlingen stond maandagochtend

paraat en nam deze taak met volle overgave op zich. De onvermoeibare inzet van de schoonmaakploeg is bewonderenswaardig en verdient zeker erkenning. Mede door hun toewijding en harde werk maakt het mogelijk om dergelijke evenementen te organiseren en zorgen zij weer voor een schone en veilige omgeving voor alle leden en gasten.

Programma fc Harlingen (onder voorbehoud wijzigingen) Zaterdag 28 oktober

Thuis:
09.00 fc Harlingen JO9-1 -
Oosterlittens JO9-1

Uit:
12.15 Blauw Wit'34 VR2 -
fc Harlingen VR1

Zondag 29 oktober

Thuis:
12.00 fc Harlingen 2 - Akkrum 2
14.00 fc Harlingen 1 - Friesland 1

Uit:
10.00 VC Trynwalden 3 -
fc Harlingen 3
10.30 Sneek WZ/Black Boys 2 -
fc Harlingen 4

Fc Harlingen 1 ontvangt Friesland

Na een zondag zonder voetbal op het sportpark zal de bal zondag weer rollen. In het voorprogramma trapt het tweede om 12 uur af tegen Akkrum, waarna in het hoofdprogramma de hoofdmacht het opneemt tegen LVV Friesland.

Nog niks verloren

De Leeuwarders plaatsten zich afgelopen zondag voor de tweede knock-outronde in de bekercompetitie na een 5-2 overwinning in en tegen Oldemarkt. In de onderlinge competitie werden er al zes punten behaald en daardoor vinden we de Leeuwarders terug op een zesde plaats. Fc Harlingen zakte na de goede start iets weg. Tegen Oosterlittens werd gewonnen, maar daarna had fc Harlingen het moeilijk tegen Olyphia en Gorredijk en staan ze met drie punten op de twaalfde plaats. Er zijn echter nog veel wedstrijden te spelen, dus er is nog niks verloren.

Fc Harlingen had afgelopen weekend vrij. Het voordeel daarvan is dan wel weer dat de spelers die last hadden van blessures wat langer de tijd kregen om te herstellen. Nu maar hopen dat iedereen weer wedstrijd-fit is en er een mooi resultaat kan worden behaald. Wedstrijdsponsor is Camping Zeehoeve. De aftrap zondag op sportpark Vierkantsdijk is als vanouds om 14.00 uur en wordt verricht door Pupil van de Week Järvi Koornstra.

Exstador

Damen Daimonds - Friesland Direct

Ut eerste kanske was voor de jongens van FD maar zij troffen de DD keeper op hun pad. Klaas Bouma kreeg een mooie kans en hij ging se traag as een pad oppe goal af maar ur zat gien gang in sien skot. Ja en as je die jongens van DD dan wat ruimte geve dan vliege se as hazewienhonen links en rechts om die heen. De eerste was Salah Salah met een fraai hakje scoorde hij 1-0. De machine was warm draait Esmael tikte 2-0 binnen en ook 3-0 kwam van zijn voet en Mohamed maakte 4-0. Die jongens van FD probeerden wel maar se waren se traag as dikke stroop in e winter, toch wist Dreeuwes Janssen een foutje van de DD keeper af te straffen, 4-1. Ut wudde uiteindelijk nog 7-1 deur de schutters Mohamad 2x en Rashid 1x. En de FD mannen waren blied dat se de skoenen nog uutkrije konnen om naar de bar te kuieren.

Mind of Visual - de Tobbedanser

2-7
Meteen vanaf ut begin vlogen die Tobbedansers of hadden ze die mannen gember in hun reet stopt. MoV moesten dus verdedige maar toch wist Tobias ten Hoeve nog een skot op goal te lossen die helaas voorlangs ging. Uut kien van Riekus Oswald, Hessel deed dat beter en maakte 0-1. Maar verder duurde ut tot in de 12e minuut tot ur weer wat gebeurde. En ut was de veteraan Martin van Wilsum die geliek maakte, 1-1. Aan de andere kant joeg Kenji de Rover een bal op ut kruus. Justin Jilderts schoot via een tegenstan-

Pupil van de Week

Järvi Koornstra is 9 jaar en zit op de Prins Johan Friso school. Järvi zijn broer, Finn, voetbalde al bij fc Harlingen en in oktober 2019 is Järvi ook

bij fc Harlingen begonnen. Momenteel staat hij zijn mannetje in de goal en is hij keeper bij de JO11-1. Met trainers Jitze, Ronald, Thewis en zijn mama als leider is het altijd een feestje. En of je nu wint of verliest, Järvi kan overal een feestje van maken (weten ze bij de club uit betrouwbare bron ;)). Net als zijn broer spelen ook neef Nick en zus Mila bij fc Harlingen. Järvi zijn favoriete clubs zijn SC Cambuur en Barcelona. Järvi staat dus het liefst op goal en zijn grote voorbeelden zijn Frenkie en Neuer. Järvi: "Ik krijg keeperstraining van Klaas Schoot en die is altijd lekker zwaar en hard werken maar daar leer je alleen maar van. En het leukste aan keepen vind ik, dat als iedereen al denkt aan een doelpunt, dat ik de bal nog nét tegen kan houden." Heel veel plezier Järvi!

der wel raak, 1-2 voor de Dansers. Een punter van Martin van Wilsum vloog ur net niet in maar an de andere kant maakte Klaas Kikkert sien kleinseun, Luca Broersma wel, 1-3. Ut lucht vloog ur heel langzaam uut bij de mannen van MoV ze hadden de tong oppe vloer hangen. Vincent Breidenbach profiteerde 1-4 en de strijd was gestreden Hessel Oswald 1-5, Kenji de Rover 6-1 en toen eindelijk reageerde Daan Schiffeart 6-2, Hessel Oswald bepaalde de eindstand op 7-2.

Oosterhof/Holman - BuurtBazen

6-7
Die Pepijn had ur zin an want binnen de minuut had ie ur een in ut netje tikt en stond BB voor met 0-1. Even later deed Pepijn wat nuvere schijnbewegingen maar hij raakte zelf van in e knel. BB keeper maakte een foutje en dan is Sicco v.d. Bij ur as de kippen bij, 1-1. De jongens van BB namen weer de leiding door Sofian 1-2, maar bij OH liep ook een goeie, Brent de Groot hij maakte 2-2. Sofian mocht een penalty namen en BB leidde weer 2-3. In de 2e helft vloog ut kruut van ut skot van Brent de Groot af en hoppa 3-3. Een pasje van Brent de Groot rondde Jimke Offinga netjes af, 4-3 voor OH. Het antwoord kwam weer van de zeer actieve Pepijn, 4-4. Ut wudde spannend en ut was mooi en op ut slap balsje van Pepijn maakte de keeper een blunderke, 4-5. En vervolgens zorgde Djan voor wat afstand, 4-6. Sicco v.d. Bij zette Brent de Groot helemaal vrij en hoppa 5-6 maar meteen had Mohamed een antwoord, 5-7. Ut wudde nog even spannend deur Brent de Groot 6-7 maar daar bleef ut bij.

Ondanks een hattrick van Brent de Groot (aan de bal) trok BuurtBazen aan het langste eind. (Foto G. v. Hurck)

Oktober toernooi

25 oktober hebben 29 leden deelgenomen aan het oktober toernooi. Vanaf nu wordt het weer binnenspele in de Boulodrome. De loting liet weer verrassende samenstellingen zien in de teams. De broers Dirk en Rein Koning gingen in de punten bij de eerste twee partijen gelijk op. Na de derde partij bleek Dirk met de meeste winst punten de eerste plaats te bemachtigen. Uitslag van deze fantastische middag: 1 Dirk Koning, 2 Rein Koning, 3 Folly Berends.

Voorzitter Klaas Gerard Jumelet (l) en locatiemanager Boudewijn Ottema.

De Vikings en Optisport zetten samenwerking voort

Zwemvereniging De Vikings en Optisport werken al jaren goed samen. Met de aanstelling van Boudewijn Ottema als nieuwe locatiemanager hebben de vereniging en de zwembadexploitant de samenwerking opnieuw bevestigd.

Zwemvereniging De Vikings is dankbaar voor de vruchtbare samenwerking met Optisport en voor de goede samenwerking met voormalig locatiemanager Yvonne Outhuijse. Met Boudewijn als nieuwe locatiemanager hoopt de vereniging die samenwerking ook de komende jaren te kunnen voortzetten.

Uitslagen VVH

DIO Bedum H3 -
Casco Montage VVH H1 4-0
VVH H2 - ODS/Tijnje H1 1-3
Covos D5 - VVH D1 0-4
VVH D2 - ANO D1 1-3
DAC Dedemsvaart JA1 - VVH JA1 1-3
N.O.K./BEO MA1 - VVH MA1 0-4
VC Bolsward MC3 - VVH MC1 4-0

(Foto: Anja Prins)

Harlingen in spiegelbeeld

Harlingen in spiegelbeeld

(Foto: Joachim de Ruijter)

(Foto: Cobie Mulder)

(Foto: Anouk Breek)

(Foto: Wim van der Meer)

“Overheid sorteert subtiel voor op milieu-impact windmolens”

Op een uiterst subtiel manier sorteert de overheid voor op de enorme impact die windturbines en de daarbij behorende elektrische kabels veroorzaken aan vispopulaties. Zo menen Cees Meeldijk en Pedro Rappé. Het overheidsadvies luidt dat de huidige kottervloot zich moet aanpassen aan een veranderende Noordzee.

Door Willem M. den Heijer

Om vissers te helpen met die aanpassing komt het ministerie van LNV met een Europees steunprogramma, het EMFAF (European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund). Dat zou de weg in moeten luiden om de overgebleven vloot op weg te helpen naar een verdere verduurzaming en flexibilisering. In het EMFAF-programma is veel aandacht voor innovatie omdat daarmee de beleidsdoelen voor de visserij gerealiseerd kunnen worden. Behalve verduurzamen en flexibiliseren maakt ook het leveren aan natuuronderzoek en natuurbehoud deel uit van de doelen. Tijdens recente bijeenkomsten met stakeholders zijn de doelen en de daaraan gekoppelde prioriteiten besproken.

Prioriteit 1 is het bevorderen van duurzame visserij en het in stand houden van de biologische rijkdommen van de zee. “En laat dat nu net tenietgedaan worden door windturbines en vooral de duizenden kabels die nodig zijn om de stroom naar de wal te transporteren”, aldus de uit Wieringen afkomstige Meeldijk, die deel uitmaakt van het bestuur van

vissersactiegroep EMK. “Afgelopen van het feit dat veel parken op voorheen belangrijke vangstbestekken staan, zien wij daarbuiten de vangsten van schol en tong drastisch afnemen. Helemaal in de zuidelijke Noordzee.” Voor Meeldijk en Rappé is het duidelijk dat er geen ontkomen meer aan is. “Die transitie en die 30.000 extra windturbines gaan er gewoon komen met alle gevolgen van dien.”

“Voor ons is duidelijk dat het echte probleem subtiel genegeerd wordt. Maar inmiddels is wel duidelijk dat met al die windmolens het mariene milieu er niet beter op wordt. Dat is nog zacht uitgedrukt bij wat er recentelijk aan informatie bovenwater is gekomen. Ja, dan verandert de Noordzee niet zozeer door klimaat maar vooral door de impact van de industrialisering van de Noordzee”, zeggen de beide EMK-bestuursleden. Rappé is een Belgische visserman die op Urk woont en de Urker vloot een warm hart toedraagt. Hij houdt zich ook bezig met het verzamelen van data aan boord om meer inzicht te krijgen in het motorisch en visserijtechnisch reilen en zeilen van een kotter.

Gerritz & Haanstra bij galerie De Vis

Tot en met 2 december brengt de Harlinger galerie De Vis werk van twee kunstenaars die landschappen op het schilderslinnen terugbrengen tot hun essentie: Harrie Gerritz en Johan Haanstra. Twee stilisten voor wie het landschap een onuitputtelijke bron van inspiratie is, maar die maar weinig nodig hebben om dat te verbeelden.

Harrie Gerritz (1940) balt in heldere, expressieve kleuren een horizon, een kerktoren en bomen samen in een verzameling horizontale en verticale lijnen en geometrische vormen. Zijn ‘geconstrueerde landschappen’ weerspiegelen zijn opleiding als grafisch vormgever aan de Academie voor Beeldende Kunst in Arnhem. Maar de sobere vormen hebben wel degelijk een verhaal te vertellen. “Ze staan altijd weer in een ander verband tot elkaar, ze vertellen elke keer een ander verhaal. Soms is het onderwerp duidelijk: dat groen is nog altijd een strook aarde, dat blauw een lucht, onmiskenbaar een landschap. Maar wat is de essentie van dat landschap, van

jezelf? De essentie van jezelf is dat je tot het landschap behoort.”

Wat voor Harrie Gerritz geldt, geldt ook voor Johan Haanstra (1914-1991). De broer van cineast Bert Haanstra verlegde zijn aandacht gaandeweg van portretkunst (hij mocht onder meer de jonge koningin Juliana portretteren) naar wandschilderingen, mozaïeken en baksteenreliëfs. Als hij tegen zijn pensioen loopt vestigt hij zich in Friesland. Dan volgt een wedergeboorte: non-figuratieve doeken in heldere kleuren, ongebonden en vrij. Met een uitgebalanceerd samenspel van vlakken in allerlei vormen en ‘schoongewaarde kleuren’ roept hij de sfeer van het Friese

landschap op. Zo groeit hij uit tot een bekende en breed gewaardeerde representant van het Fries expressivisme.

De galerie is geopend op vrijdag van 13.00 tot 16.00 uur en 's zaterdags van 11.00 tot 16.00 uur; daarbuiten op afspraak.

1 op de 5 mensen krijgt dementie

Stop dementie. Doneer nu.
alzheimer-nederland.nl

a
 alzheimer
 nederland

expert

HARLINGEN

**WIJ ZIJN AAN
HET VERBOUWEN
MAAR ZIJN
NOG STEEDS
GEOPEND!**

Expert Hogerhuis

Voorstraat 80, Harlingen | 0517-412887

expert.nl/harlingen | harlingen@expert.nl

expert

